

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCS, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle házi)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCS, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadhatnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

El a Hentzi-szoborral!

Perczel Miklós, Pécs szab. kir. város országgyűlési képviselője kedden mondotta el — a már múlt héten bejelentett — interpellációját az ismeretes Hentzi-szobor eltávolítása végett. Az interpellációt kísérő megokolást képviselőnk — még mindig ifjan pezsgő, hazafiasságtól duzzadó vérre valló levél kíséretében — megküldte lapunk szerkesztőjének, s a beszédet alább közöljük. Perczel beszédét a képviselőházban helyesléssel fogadták, részben még a kormánypárt oldaláról is.

Az interpelláció így szól:

Oly kérdést kívánok a kormányhoz intézni, melyre kielégítő választ adni, elismerem, nem könnyű; de elutasítani talán nehezebb.

Épp ezért kerülni akarok mindent, a mi az amúgy is kényes kérdést élesse tehetné.

De elkövetkezettnek tartom az időt, hogy e házban is hangot adjunk a nemzet közóhájának; szorgalmazzuk eltávolítását a multak oly jelzőinek, melyek mélyen sértik a nemzet érzelmeit és zavarólag hatnak arra az áldásos viszonyra is, mely a nemzet és királya között oly szerencsésen létrejött.

Midőn tehát csak ennyit kívánok; midőn ezt a fejedelem tekintélyének köteles kimelésével és ennek megfelelő modorban kérem: bizonyára nem akarhatom a kormányt egy kényelmetlen alternatíva elé állítani. — De igenis alkalmat kívánok nyújtani oly ténykedésre, mely a nemzet

kivánságának teljesítésével, a nemzetnek loyaltását királyához a legmagasabb fokra emelné.

Interpellációm a következő:

Hajlandó-e a kormány odahatni, hogy a Gellért-hegyi erőd és a budavári Szent-György-téren álló — úgynevezett Hentzi-oszlop eltávolíttassék.

Tisztelt ház! Ismeretes a Gellérthegyi erőd keletkezésének története. Az a politika, a melynek szolgálatában állott, nem létezik többé. Megszüntette a fejedelem maga, midőn bölcsessége belátta annak káros voltát; midőn megértette, hogy az sem jogos, sem igazságos. De különben is ezen erődnek stratégiai értéke úgyszólván semmi. Elismerték ezt az illetékes katonai körök már 68-ban, midőn a delegációnak hadügyi bizottsága magáévá tévén Perczel Mór indítványát, jegyzőkönyvébe iktatta azon óhajt, hogy a Gellérthegyi erőd lehordassék. Nincs tehát sem hadászati, sem politikai tekintet, mely annak valamely közművelődési célra átengedését gátolná.

Nehezebb, mindenesetre kényesebb a Szent-György-téri oszlop eltávolításának kérdése.

Igen nagy hiba volna, ha bárki őfelségének érzelmeit durva kézzel érintené. Az a fejedelem, a ki a dinastiák történetében páratlan elhatározással, szakított egy öröklött százados politikával; a ki közel huszonnégy éves uralkodása alatt soha sem tért le az alkotmányosság ösvényéről: joggal megvárhatja, hogy sus-

ceptibilitásai irányában kiméletesek legyünk még akkor is, midőn azokat teljesen igazoltaknak nem tarthatjuk.

Nem kérhetünk tehát olyast, ami érzelmeit sérthetné; semmit, ami koronás királyunk tekintélyét legtávolabbról érintetné.

A kinek helyén van szive, megtudja érteni, sőt méltányolni, hogy a fejedelem kegyelettel ápolja emlékét azoknak, akik parancsára vérüket ontották. De őfelsége számos tétével elismerte, hogy vannak mások is, akik hasonló méltatásra igényt tarthatnak. Mindenekfölött azok, akik hazájukért ontották vérüket.

Mindenekfölött mondom; mert ha a történelem logikája nem hazudik, ha az események okozatos egybefüggése nem csal: akkor kétségbe sem vonható igazság, hogy: azok tették a végeredményben a dinastiának, de Ausztriának is, a jobb szolgálatot, a kik 48-ban fegyvert fogtak jogaink védelmére.

Ők hiúsították meg a 47-ben megkezdett centralizáló kísérleteket. Ők ébresztették a nemzetet erejének tudatára. Ők voltak, a kiknek példája, vértanúsága bukásunk után, sőt bukásunk árán, oly önértetet, oly önbizalmat hagyott örökül a nemzetnek, mely lehetlenné tette a beolvasztást és képessé tette a nemzetet, hogy újból megmentse a trónt, megmentse magát Ausztriát a szétmállástól.

Mert midőn bekövetkeztek a válság napjai, Ausztria soha sem lett volna képes

A „Pécsi Figyelő“ tárczaja.

Plagium.

Irnak vala a kalendáriumszínálók jóvoltából 1870-et, mikor Kis-Nyéken nagy dolgok történtek.

Legalább nekem nagyok voltak, mással meg nem szokásom törődni.

A kisnyéki arany fiatalság tudvalevőleg nagy francziabarát és mint még tudvábblevő ekkoriban volt a nagy franczia német háború. Tehát a kisnyéki ifjú óriások feszült figyelemmel lestek minden hirt, mely az ő kedves francziákra vonatkozott.

Ezen nagy figyelemnek volt némi tárgylagos alapja is. Mikor a hír a francziák győzelméről regélt, hej volt akkor ezifra világ Kis-Nyéken. Másnap a félévárosban savanyú káposzta levest főztek, a mivel t. i. a túlságos józanságot székák orvosolni.

Másrésről azonban, az igazság érdekében meg kell mondanom, mikor az újságok a németek győzelmét hirdették, a nemes ifjak büszkükben annyit szedtek be a búfelejtőből, hogy harmadnap vetődtek haza övéik nagy lelki épülésére.

Igy álltak a dolgok, mikor a „Hirek Trombitája“ című kisnyéki hetilap kihirdette, hogy segédszerkesztői minőségben „Itt egy tanonc felvétetik.“

A szerkesztő ugyan kiállhatatlan vén ember volt, de volt egy nemes jellemvonása is: Nelli kisasszony, a leánya a vármegye legszebb, vagy, mint akkor még szabad volt mondani: légbájdúsabb hölgye volt. Persze már eladó.

Még perszebb, hogy a lap megjelenése után egy félórával tizenhárom kisnyéki merveileux (magyarul: esodabogár) rángatta a szerkesztőségi épület csengőjét. Csengő természetesen leszakadt, a fiatal urak kívül vicceltek, az öreg úr belül káromkodott, mert nem találta a kapukulesot, az udvarban pedig ordítottak a nagy komondorok.

(Akkoriban ugyanis kutyákat tartottak a legtöbb szerkesztőségben, hogy a tömérdek beszerénykedő „tehetséges kezdők“ elriasszák. Sokszor ma is elkellene ez az óvó intézkedés.)

Végre megkerült a kapukules; — az öreg úr használta fel véletlenül papírnyomónak — a kapu kinyílt és a tizenhárom kisnyéki reménybéli segédszerkesztőjelölt — köztük persze én is — betódult a redaktorségbe.

— Tessenek helyet fogni! — biztatott az öreg úr, bár váltig mutogattuk neki, hogy nincs hová; nem akarta megérteni a szép szót.

— Na, ha már nem fáradtak el, hát kérem mi jót hoztak? Quid hoc?

(Ez a „quid hoc?“ volt az öreg úr szavazárása. Nézzük el szegénynek a Nelli k. a. kedvéért.)

De ez a „quid hoc?“ nem arra a jóra

vonatkozott, a mely felől kérdezte, hogy elhoztuk-e, hanem vonatkozott egy félig kinyílt mellékajton bekandikáló, mosolygó, bámuló, szép leányarcznak a gazdájára.

A tizenhárom reménybéli tb. jelölt neki rohant a megnyílt ajtónak és csak úgy dobálták a szomszéd szobába a „bon jour mademoiselle“-eket. Hanem a szomszédszoba ajtaja becsukódott az orruk előtt.

De valamint a rohanó bikát nem tartja fenn a mézáros kutya, bármint erőlködik is t. i. kijönni a ketrecből, a hová be van csukva — úgy kezdtek az ifjú óriások szeretetreméltó szemtelenséggel befelényomni az ajtót.

— Uraim! — dörgé az öreg sértett apai önértettel. — Az ajtó kifelé nyílik! — Még betörök a szamarak! — függeszté hozzá mintegy magyarázatul.

— Húzd! ki tudja meddig húzhatod! — biztatták egymást az ostromlók. Belekapaszkodtak a kilincsbe és húzták, rángatták mindaddig, míg a kilincs ki nem törött és az egész tömeg hanyatt nem vágta magát.

— Tableaux! — hörgék egyhangulag. Még ily válságos pillanatban is elveiket tartották szem előtt, — az összetört kalapok nem levén szem előtt.

Éu bizony — mea culpa! — nem vettem részt a hősi merényben, okosabb dolognak tartván az alatt megalkudni az öreggel a magam jóvoltára.

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombóvári vonal.

Uj-Dombóvár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Főúlról lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó			Főúlról lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. oszt.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5502 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10:50	8:00	3:25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. érk.	1:40	7:20	6:05	8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. érk.	7:55	2:05	6:40
7:00	1:35	8:55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8:40	2:25	10:40	—	—	9:40	" Fiume — — — — érk.	7:00	—	—
9:05	7:45	12:10	ind. Arad — — — — érk.	3:50	—	5:27	1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár — — — — ind.	3:01	10:20	1:50
10:48	5:30	8:30	Kolozsvár — — — —	—	—	6:02	2:11	5:58	2:56	ind. Uj-Dombóvár — — — — érk.	2:07	10:05	1:29
—	8:27	1:05	Debreczen — — — —	—	—	3:06	2:32	6:18	3:22	Sásd — — — —	1:40	9:47	1:10
2:08	8:47	1:09	Nagy-Várad — — — —	—	—	2:24	2:40	—	3:33	Bakócza-Felső-Mindszent	1:29	—	1:02
10:48	7:46	—	Kassa — — — —	—	8:04	6:05	3:00	6:42	4:01	Abaliget — — — —	1:03	9:26	12:45
8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) érk.	7:55	2:05	6:40	3:14	6:55	4:23	Bükkösd — — — —	12:39	9:10	12:28
8:40	—	9:23	" Budapest-Ferencváros "	7:43	—	6:29	3:28	7:08	4:42	érk.) Szt.-Lőrincz — — — — (ind.	12:17	8:54	12:11
8:49	2:25	9:32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7:33	1:45	6:20	3:33	7:09	4:45	ind.) Szt.-Lőrincz — — — — (érk.	12:14	8:53	12:06
8:55	2:26	9:35	ind. Budapest-Kelenföld — érk.	7:29	1:44	6:19	3:53	—	5:08	" Pellérd (megálló hely) "	11:50	—	11:46
9:04	—	9:44	Budafok megálló —	7:21	—	6:11	4:03	7:35	5:18	érk. Pécs (vend.) — — — — ind.	11:40	8:27	11:36
9:10	—	9:49	Budafok állomás —	7:16	—	6:06	4:20	7:45	5:28	ind. Pécs — — — — — érk.	11:10	8:12	10:55
9:30	—	10:08	Érd — — — — —	6:58	—	5:49	4:30	7:57	5:38	érk. Úszög — — — — — ind.	11:00	8:02	10:45
9:55	—	10:32	Ercsi — — — — —	6:34	—	5:26	9:04	9:04	6:44	érk. Villány (vend.) — — — — ind.	9:48	6:50	6:50
10:21	—	10:57	Adony-Szabolcs — —	6:10	—	5:03							
10:35	—	11:10	Szolgaegyháza — —	5:55	—	4:49							
10:51	3:49	11:25	Sárosd — — — — —	5:44	12:26	4:39							
11:16	4:09	11:49	érk. Sárbogárd (vend.) — ind.	5:14	12:00	4:10							
3:54	—	—	érk. Szegzárd — — — — ind.	—	3:54	12:04							
11:24	4:10	11:54	ind. Sárbogárd — — — — érk.	5:10	11:59	4:00							
12:08	4:35	12:23	Simontornya — — — —	4:42	11:35	3:31							
12:29	—	12:43	Pinczehely — — — —	4:18	—	3:07							
12:45	—	12:58	Hidegkút-Gyönk — — —	4:03	—	2:52							
1:02	5:13	1:14	Szakály-Hőgyész — —	3:47	10:55	2:36							
1:19	5:26	1:31	Kurd-Csibrák — — —	3:30	10:42	2:19							
1:33	—	1:44	Döbrököz — — — — —	3:17	—	2:06							
1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombóvár (vend.) — ind.	3:01	10:20	1:50							
4:03	7:35	5:18	" Pécs — — — — — "	11:40	8:27	11:36							
9:04	9:04	6:44	" Villány — — — — — "	9:48	6:50	6:50							
10:40	10:40	8:30	érk. Eszék — — — — — "	7:50	5:20	5:20							
11:36	—	11:40	ind. Pécs — — — — — érk.	5:18	—	4:03							
2:16	5:53	2:22	" Uj-Dombóvár — — — — "	2:41	10:15	1:24							
2:21	5:58	2:27	érk. Dombóvár (vend.) — ind.	2:36	10:10	1:19							
6:00	—	8:15	" Báltaszék — — — — — "	6:50	—	8:47							

J e g y z e t :

Az aláhuzott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközt jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok				Tehervonat személyszállítással	Kilométer	Állomások	Vegyes vonat k		
		1	3	11*)	13/5°)				2	4	6
		I., II. és III. kocsiosztály						I., II. és III. kocsiosztály			
	Csatlakozások.							Csatlakozások.			
	Broód — — — — — ind.	—	11:53	—	11:54		Bécs — — — — — ind.	6:00	7:40	—	
	Eszék — — — — — "	1:47	5:20	—	7:50		Triest — — — — — "	—	8:00	—	
	Villány — — — — — érk.	3:47	6:40	—	9:19		Kanizsa — — — — — "	2:25	5:28	—	
							Budapest — — — — — "	8:25	—	9:10	
—	Mohács — — — — — ind.	3:15	5:32	9:00	8:06	—	Barcs — — — — — érk.	4:46	7:54	—	
13:8	Német-Bóly — — — — —	3:44	6:10	9:33	8:44	—	ind.	5:00	8:30	—	
23:3	Villány — — — — — érk.	4:05	6:35	9:54	9:09	12:8	Darány — — — — — "	5:31	9:02	—	
34:5	Trinitás — — — — — ind.	4:22	6:50	10:10	9:48	29:7	Szigetvár — — — — — "	6:08	9:47	—	
29:5	Áta — — — — — "	4:43	7:11	10:33	10:09	44:3	Szt.-Lőrincz — — — — — "	6:50	10:22	4:45	
54:8	Úszög — — — — — "	4:54	7:22	10:46	10:20	57:5	Pellérd megálló — — — — — "	7:14	10:48	5:08	
59:8	Pécs — — — — — érk.	5:34	8:02	11:31	11:00	63:1	Pécs — — — — — ind.	7:25	11:02	5:18	
65:4	Pellérd megálló — — — — —	5:44	8:12	11:41	11:10	68:1	Úszög — — — — — "	7:45	11:17	5:28	
78:6	Szt.-Lőrincz — — — — — "	6:14	8:37	—	11:40	83:4	Áta — — — — — "	8:02	11:35	5:43	
93:2	Szigetvár — — — — — "	6:26	8:49	—	11:50	88:4	Trinitás — — — — — "	8:33	12:08	6:13	
110:1	Darány — — — — — "	7:10	9:17	—	12:17	98:6	Villány — — — — — érk.	8:44	12:21	6:24	
122:9	Barcs — — — — — érk.	7:40	10:00	—	—	109:1	Német-Bóly — — — — — ind.	9:04	12:44	6:44	
		8:16	10:40	—	—	122:9	Mohács — — — — — érk.	9:25	1:00	7:00	
		8:40	11:04	—	—			9:55	1:26	7:30	
		8:55	11:20	—	—			10:19	1:54	7:58	

*) A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13/5. sz. vonat fog indítani. Villány-Úszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 percig várakozik Mohácson.

Hajócsatlakozás Mohácson.

- A 2. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóhoz s az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő pósthajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő pósthajóhoz.
- A 13/5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50 —
 Egy hóra . . . — 50 —
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

El a Hentzi-szoborral!

Perczel Miklós, Pécs szab. kir. város or-
 szágyűlési képviselője kedden mondotta el —
 a már múlt héten bejelentett — interpellációját
 az ismeretes Hentzi-szobor eltávolítása végett.
 Az interpellációt kísérő megokolást képviselőnk
 — még mindig ifjan pezsgő, hazafiasságtól duz-
 zadó verre valló levél kíséretében — megküldte
 lapunk szerkesztőjének, s a beszédet alább kö-
 zöljük. Perczel beszédét a képviselőházban he-
 lyesléssel fogadták, részben még a kormánypárt
 oldaláról is.

Az interpelláció így szól:

Oly kérdést kívánok a kormányhoz
 intézni, melyre kielégítő választ adni, elis-
 merem, nem könnyű; de elutasítani talán
 nehezebb.

Épp ezért kerülni akarok mindent, a
 mi az amúgy is kényes kérdést élessé
 tehetné.

De elkövetkezettnek tartom az időt,
 hogy e házban is hangot adjunk a nemzet
 közóhajának; szorgalmazzuk eltávolít-
 ását a multak oly jelzőinek, melyek mé-
 lyen sértik a nemzet érzelmeit és zavaró-
 lag hatnak arra az áldásos viszonyra is,
 mely a nemzet és királya között oly sze-
 rencsésen létrejött.

Midőn tehát csak ennyit kívánok;
 midőn ezt a fejedelem tekintélyének köte-
 les kimelésével és ennek megfelelő modor-
 ban kérem: bizonyára nem akarhatom a
 kormányt egy kényelmetlen alternativa elé
 állítani. — De igenis alkalmat kívánok
 nyújtani oly ténykedésre, mely a nemzet

kivánságának teljesítésével, a nemzetnek
 loyaltását királyához a legmagasabb fokra
 emelné.

Interpellációm a következő:

Hajlandó-e a kormány odahatni, hogy
 a Gellért-hegyi erőd és a budavári Szent-
 György-téren álló — úgynevezett Hentzi-
 oszlop eltávolíttassék.

Tisztelt ház! Ismeretes a Gellérthegyi
 erőd keletkezésének története. Az a poli-
 tika, a melynek szolgálatában állott, nem
 létezik többé. Megszüntette a fejedelem
 maga, midőn bölcsessége belátta annak
 káros voltát; midőn megértette, hogy az
 sem jogos, sem igazságos. De különben
 is ezen erődnek stratégiai értéke úgyszól-
 ván semmi. Elismerték ezt az illetékes
 katonai körök már 68-ban, midőn a dele-
 gációnak hadügyi bizottsága magáévá
 tévén Perczel Mór indítványát, jegyzőköny-
 vébe iktatta azon óhajt, hogy a Gellért-
 hegyi erőd lehordassék. Nincs tehát sem
 hadászati, sem politikai tekintet, mely an-
 nak valamely közművelődési célra átenged-
 ését gátolná.

Nehezebb, mindenestre kényesebb a
 Szent-György-téri oszlop eltávolításának
 kérdése.

Igen nagy hiba volna, ha bárki őtel-
 ségének érzelmeit durva kézzel érintené.
 Az a fejedelem, a ki a dinastiák történe-
 tében páratlan elhatározással, szakított
 egy öröklött százados politikával; a ki
 közel huszonnégy éves uralkodása alatt
 soha sem tért le az alkotmányosság ös-
 vényéről: joggal megvárhatja, hogy sus-

ceptibilitásai irányában kiméletesek legyünk
 még akkor is, midőn azokat teljesen iga-
 zoltaknak nem tarthatjuk.

Nem kérhetünk tehát olyast, ami ér-
 zelmeit sérthetné; semmit, ami koronás
 királyunk tekintélyét legtávolabbról érint-
 hetné.

A kinek helyén van szive, megtudja
 érteni, sőt méltányolni, hogy a fejedelem
 kegyelettel ápolja emlékét azoknak, akik
 parancsára vérüket ontották. De őfelsége
 számos tettével elismerte, hogy vannak
 mások is, akik hasonló méltatásra igényt
 tarthatnak. Mindenekfölött azok, akik ha-
 zájukért ontották vérüket.

Mindenekfölött mondom; mert ha a
 történelem logikája nem hazudik, ha az
 események okozatos egybefüggése nem
 csal: akkor kétségbe sem vonható igaz-
 ság, hogy: azok tették a végered-
 ményben a dinastiának, de Ausz-
 triának is, a jobb szolgálatot, a
 kik 48-ban fegyvert fogtak joga-
 ink védelmére.

Ők hiúsították meg a 47-ben meg-
 kezdett centralizáló kísérleteket. Ők ébresz-
 tették a nemzetet erejének tudatára. Ők
 voltak, a kiknek példája, vértanusága bu-
 kásunk után, sőt bukásunk árán, oly ön-
 érzetet, oly önbizalmat hagyott örökül a
 nemzetnek, mely lehetetlenné tette a be-
 olvasztást és képtessé tette a nemzetet,
 hogy újból megmentse a trónt, megmentse
 magát Ausztriát a szétmállástól.

Mert midőn bekövetkeztek a válság
 napjai, Ausztria soha sem lett volna képes

A „Pécsi Figyelő“ tárczaja.

Plagium.

Irnak vala a kalendáriumszínalók jóvoltá-
 ból 1870-et, mikor Kis-Nyéken nagy dolgok
 történtek.

Legalább nekem nagyok voltak, mással
 meg nem szokásom törődni.

A kisnyéki arany fiatalság tudvalevőleg
 nagy francziabarát és mint még tudvábblevő
 ekkoriban volt a nagy francia német háború.
 Tehát a kisnyéki ifjú óriások feszült figyelem-
 mel lestek minden hírt, mely az ő kedves fran-
 cziákra vonatkozott.

Ezen nagy figyelemnek volt némi tárgyi-
 lagos alapja is. Mikor a hír a francziák győ-
 zelméről regélt, hej volt akkor cifra világ
 Kis-Nyéken. Másnap a félvárosban savanyú ká-
 poszta levest főztek, a mivel t. i. a túlságos
 józanságot szokták orvosolni.

Másrésztől azonban, az igazság érdekében
 meg kell mondanom, mikor az újságok a néme-
 tek győzelmét hirdették, a nemes ifjak búsul-
 tukban annyit szedtek be a búfelejtőből, hogy
 harmadnap vetődtek haza övéik nagy lelki
 épülésére.

Igy álltak a dolgok, mikor a „Hírek
 Trombitája“ című kisnyéki hetilap kihirdette,
 hogy segédszerkesztői minőségben „Itt egy ta-
 noncz felvétetik.“

A szerkesztő ugyan kiálthatatlan vén em-
 ber volt, de volt egy nemes jellemvonása is:
 Nelli kisasszony, a leánya a vármegye legszebb,
 vagy, mint akkor még szabad volt mondani:
 légbájdúsabb hölgye volt. Persze már eladó.

Még perszebb, hogy a lap megjelenése
 után egy félórával tizenhárom kisnyéki merveil-
 leux (magyarul: esodabogár) rángatta a szer-
 kesztőségi épület csengőjét. Csengő természet-
 esen leszakadt, a fiatal urak kívül vicezeltek,
 az öreg úr belül káromkodott, mert nem találta
 a kapukulesot, az udvarban pedig ordítottak a
 nagy komondorok.

(Akkoriban ugyanis kutyákat tartottak a
 legtöbb szerkesztőségben, hogy a tömördek be-
 szerénykedő „tehetséges kezdőt“ elriasszák. Sok-
 szor ma is elkellene ez az óvó intézkedés.)

Végre megkerült a kapukules; — az öreg
 úr használta fel véletlenül papírnyomónak —
 a kapu kinyílt és a tizenhárom kisnyéki rem-
 énybéli segédszerkesztőjelölt — köztük persze
 én is — betódult a redaktorségbe.

— Tessenek helyet fogni! — biztatott az
 öreg úr, bár váltig mutogattuk neki, hogy nincs
 hová; nem akarta megérteni a szép szót.

— Na, ha már nem fáradtak el, hát ké-
 rem mi jót hoztak? Quid hoc?

(Ez a „quid hoc?“ volt az öreg úr szava-
 járása. Nézzük el szegénynek a Nelli k. a.
 kedvéért.)

De ez a „quid hoc?“ nem arra a jóra

vonakozott, a mely felől kérdezte, hogy elhoz-
 tuk-e, hanem vonatkozott egy félig kinyílt mel-
 lékajtón bekandikáló, mosolygó, bámuló, szép
 leányarcznak a gazdjára.

A tizenhárom reménybéli tb. jelölt neki
 rohant a megnyílt ajtónak és csak úgy dobál-
 ták a szomszéd szobába a „bon jour mademoi-
 selle“-eket. Hanem a szomszéd szoba ajtaja be-
 csukódott az orruk előtt.

De valamint a rohanó bikát nem tartja
 fenn a mézáros kutya, bármint erőlködik is
 t. i. kijönni a ketreczből, a hová be van csukva
 — úgy kezdtek az ifjú óriások szeretetreméltó
 szemtelenséggel befelényomni az ajtót.

— Uraim! — dörgé az öreg sértett apai
 önérzettel. — Az ajtó kifelé nyílik! — Még
 betörik a szamarak! — függeszté hozzá mint-
 egy magyarázatul.

— Húzd! ki tudja meddig húzhatod! —
 biztatták egymást az ostromlók. Belekapaszkod-
 tak a kilincsbe és húzták, rángatták mindaddig,
 míg a kilincs ki nem törött és az egész tömeg
 hanyatt nem vágta magát.

— Tableaux! — hörgék egyhangulag.
 Még ily válságos pillanatban is elveiket tartot-
 ták szem előtt, — az összetört kalapok nem
 lévén szem előtt.

Éu bizony — mea culpa! — nem vettem
 részt a hősi merényben, okosabb dolognak tart-
 ván az alatt megalkudni az öreggel a magam
 jóvoltára.

magát regenerálni, a dinastia soha sem nyerte volna vissza azt a tekintélyes állást, melyet ma Európában elfoglal, ha nincsen kezeügyében a 48-nak szelleme által fön-tartott, meg sem tört, magát megadni nem akaró magyar nemzet.

Lépjenek a miniszter urak őfelsége elé a történelem lapjaival és könnyen be fogják bizonyítani nemcsak ezt, hanem azt is: hogy a lenyűgözött Magyarországnak sem a dinastia, sem Ausztria tartósan soha hasznát nem vette. Az az oktan politika, mely a magyar nemzet gyengítésében kereste Ausztria erejét, temérdek szerencsétlenség és szenvedés árán lett meghazudtolva. Ma már józan politikus nem kétkedhetik a felett, hogy: az államiságban erős, nemzetiségében tömör, jogos kíván-ságaiban kielégített magyar nemzet a di-nastiára épp úgy, mint Ausztriára — a lét kérdése.

De nem szükség hivatkozniok a mult időkre; csak az utóbb történetek is bőven bizonyítják, hogy őfelségének nincsen loy-alisabb népe, mint a magyar, a trónnak nincsenek biztosabb, hivebb támaszai, mint azok, a kiket egy hibás politika egykoron fegyvert fogni készített a haza államisá-gának védelmére. Éppen ezen ülésszak kezdetén vette le az országgyűlés a napi-rendről a honossági törvényjavaslatot.

Nem kutatom: nem volt-e lehetséges oly megoldást találni, mely sem a loyali-tást, sem a nemzet kegyeletét nem sér-tené. Miután azonban az ismeretes tétová-zás a kettőt mesterkélte ellentétbe hozta egymással, még azoknak is nagy része belenyugodott az elodázásba, kik különben a jelzett megoldást helyeselték.

Csak az imént róttá le a nemzet hálaadóját elvérzett jobbjai emlékének. Az Aradon egybesereglett ezerek kegyelete, méltó fájdalom tisztán szállott föl a dicsőült hősök szelleméhez. Nem vegyült abba a keserűségnek egy cseppje sem. Az ott el-mondott remek beszédek méltó apotheosisai voltak a feledhetlen történeti tragédia alak-jainak. De egyuttal őszinte kifejezést ad-tak a nemzettel kibékült, törvényt, alkot-mányt tisztelő bölcs, nemes fejedelem iránti ragaszkodásnak és hódolatnak.

Arad városának pedig örök dicsősé-gére szolgál, hogy ő volt az első, az egyedüli városaink között, a ki oly disze-sen megörökítette emlékét a szabadság vértanuinak, és ugyanakkor megörökítette emlékét azon elveknek is, melyek most a nemzetnek és királyának közös-ügyévé lettek.

A mi loyaltásunk ilyen volt mindig, ilyen most is s csakis ilyen lehet a jövő-ben is. Az a nemzet, a mely így szól, de így is érez: nem latolgatja hódolatát. Egész valójával nyújtja azt törvényes ki-rályának.

Egész emberek, férfiak voltunk a gá-ton, midőn a haza iránti kötelesség így parancsolta. Egész emberek, férfiak kör-nyezzük ma a nemzettel egygyé lett király trónját.

Régebben volt már szándékom ezen interpellációt megtenni. Csakis a külpoli-tikai helyzet bizonytalansága tartóztatott vissza. Ma tisztább a láthatár, ma az ily kényes kérdések fölvetése aggodalmat nem kelthet. De mert senki sem tudhatja, meddig tart e kedvezőbb időszak: a po-litikai eszélyesség arra utal, hogy most iparkodjunk az ily kérdéseket megoldani.

Senki sem tagadhatja, hogy államisá-gunk, nemzeti létünk biztonsága követeli, hogy minél szorosabb, bizalmasabb, bensőbb legyen a kapocs, mely a nemzetet királyával egybefűzi. Minden lépés tehát, a mely ezen nagy politikai cél elérésére irányul, kiváló fontossággal bír. Semmi sem csekélység, a mi ennek útját állja, a mi hacsak az izetlenségnek is csiráját hordja magában.

Ennek és ilyeseknek elhárítása volt az indok, mely interpellációmnál vezérelt. Teszem azt minden párttekintettől menten, csupán képviselői kötelességem által kész-tetve.

De teszem igenis a nemzet nevében; mert bátran merem állítani, hogy nincsen a hazában magyar ember, a ki az általam jelzett óhaj valóztatását egész lelkéből ne kíváná.

Nem osztozom a kormány általános politikai irányában; de soha sem kétel-

kedtem hazafiságában. Erre hivatkozva ké-rem, legyen buzgó, meleg tolmácsa a nemzet közóhajának. Legyen oly értelem-ben mint én és velem az egész nemzet hangoztatja. És én nem kétlem, akkor képes lesz őfelségének netalán fölmerülő aggályait eloszlatni.

A mult tavaszi ülések egyikén Károlyi István gr. t. képviselőtársunk nagy nyoma-tékkal hangsúlyozta a loyaltás ezer éves épülete fön-tartásának szükségét.

Igaza van. De ismerve hazafiságát, azt hiszem, igazat fog adni nekem is, mi-dőn azt állítom, hogy annak az épületnek leghatalmasabb sarkköve azon oszlop lenne, melyet a nemzet és király emelnének az eltávolított Hentzi-oszlop helyén Magyar-ország államisága ezerezer évének emlé-kére. Ajánlom interpellációm a kormány és a tisztelt ház figyelmébe.

Baranyavármegye árvaházának alapszabályai.

1. §.

Az intézett czime:

„Baranyavármegye árvaháza;“ székhelye Pécs; czélja Baranyavármegyei illetőségű va-gyontalan árvák eltartása, erkölcsös és vallásos nevelése, azok kiképzetése és munkára szok-tatása által jövőjüknek biztosítása, hogy ilyké-pen az elhagyatottságban szenvedő szegény ár-vák a társadalomnak megmentessenek és hasznos honpolgárokká valjanak.

Ezen czél megvalósítása végett az intézet vezetése az irgalmas nővérek rendjének adatik át, amennyiben pedig ez kivihető nem volna, vagy a gyakorlatban megfelelőnek nem bizo-nyulna, az intézet czéljának biztosítása az alább következő §-ok értelmében alkalmazandó gond-nok és gondnoknőre lesz bízva.

2. §.

Ezen intézetbe az árvák vallás különbség nélkül vétetnek föl, ha hitelesen igazoltatik, hogy:

- 1) Vagyontalanok,
- 2) Sem atyjuk, sem anyjuk nem él, azaz teljesen árvák;
- 3) Baranyavármegyei illetőségűek;
- 4) 6-ik életévüket betöltötték és 10 évnél nem idősebbek;
- 5) Ragályos vagy gyógyíthatlan betegség-ben, az intézet czéljainak megvalósítását nem gátló szellemi fogyatkozásban nem szenvednek s védhímlővel sikeresen beoltattak.

Mikor meghallotta, hogy tudok francziául és konyitok angolul, a nyakamba borult és megesküdtött Gambetta szakállára, hogy én, vagy senki lesz a segédszerkesztő.

Mikorra a többi fiatalság bámulatából és a földről fölocsúdott, akkorra már mint fölfogadott munkatársát mutatta be betűes szemé-lyemet az összegyűlteknél.

Plafondverő örömiadás mellett jelentették ki belegyezésüket és örömlüket, hogy a kisnyéki ifjuság francziája, — a ki én voltam — ilyen nagy megtiszteltetésben részesült.

Fogadni mernék, hogy jobban szeretett volna mindenik kidobni, mint „Vive.“ ot ki-bálni, de nagy volt a respekt-om, mert én tud-tam egyedül francziául köztük és az én kecske-szakállam volt a leghegyesebb.

Szóval bejutottam a szerkesztőségbe, mint Pilatus a Credo-ba.

Miután a többiek hazatakarodtak, ott ma-radtam a szerkesztőségben, hogy az öreg úrral és Nelli kisasszonnyal egyetmást megbeszéljünk.

Először is inditványoztam, hogy a „Hirek Trombitája“ czimet változtassuk át valami másra, de szebbre.

Az öreg nem akart engedni. Negyven-nyolczban, mondá, „Szabadság Trombitája“ volt a czim, de a német a mostani czimet rendelte el, miután előlegként öt hónapig hűsöltették a felelős szerkesztőt az elkövetett és alkalmasint a még elkövetendő sérelmek fejében is. Ha csunya a titulus, a német szégyene. Nem igaz? Quid hoc?

Nem is birtam volna vele, ha Nelli k. a. segítségemre nem jő.

— Nő hát! — kiáltott az öreg megúnva a hosszú faggatást — nem bánom, ha más lesz a czime. Döntsen a sors. A milyen hírlap elő-ször a kezembe akad, annak a czime lesz az én lapomé is, persze módosítva. Dixi!

Elkezdett motoszkálni egy nagy ládában, végre kihuzott egy papirlepedőt.

— Quid hoc? — Pesti Napló! Nyéki Napló! Ez szép, ez jó, ez tráfál! — dörmögött elégtlenül.

— De papa! — fistulázott Nelli k. a. — ez szép, de nem jó, mert nem tráfál. A te la-pod heti lap, nem lehet hát a czime „Napló“.

— Quid, quid hoc? Igazad van adta hun-czut lánya! Lesz hát „Nyéki Hétló“, ha „Napló“ nem lehet.

A Nelli ke majdnem leesett a székről nevet-tében, de én rögtön teljesítettem segédszerkesz-tői kötelességemet, fölfogtam a karjaimba. Há-lából úgy orron peczelt a rózsás újjával, hogy most már én estem volna hanyatt, ha ott nines a főszerkesztő úr, a ki jól hátba vágott, hogy el ne essem.

Midőn az egyetemes egyensúly ismét helyre állott tovább folytattuk a „Nyéki Hétló“ fölött a vitát.

Az öreg nem akart engedni a negyven-nyolczból.

— Quid! — lármázott — az ember va-lamit fogad, meg akarja tartani a szavát és még nem is engedik. Ez nem sajtó szabadság.

Ha nem tetszik a titulus, ne tessék olvasni — csak tessék praenumerálni. Ez az!

Mi persze nem hagytuk ennyibe, kézzel, lábbal tiltakoztunk az örült eszme kivitele el-len; az öreg orditozott, mi neveltünk és boszan-kodtunk s mindhárman vertük a vita hevében az asztalt.

Végre is leszaladt a háziúr, a laptulajdo-nos is tekintélyével rendet csinált. A lap czi-méről is intézkedett. Nem lesz se „Hirek Trom-bitája“, se „Nyéki Hétló“ annál kevésbbé „Nyéki Nyolczló“ hanem igenis lesz „Kisnyéki Híradó“.

Az öreg még „quid hoc“-kozott egy fél-óraig, de belenyugodott a sors rendelkezésébe és meghagyva, hogy másnap délfelé nézzek be az irodába, hazaküldött.

Másnap beállítottam úgy fél tiz felé; az öreg úr épen dugdosta ki a lábát a dunna alól hőmérőnek.

Tyht! Ez most egy hétig alszik; lesz itt dolog. Soha sem irtam én egy árva kis hirdetést sem, hogy fogok most vezérezkkel birkózni.

— Sohse genirozza magát öcsém. Üljön csak oda az asztalhoz; hétfőn megírja a vezér-czikket, kedden a tárczát, szerdán az egészségi állapotot, csütörtökön a gazdaságot, pénteken a híreket, szombaton a még szükséges izéket, az-tán szombat este kész a lap. Ráérnek a nyom-dában kiszedni egy hétig.

— Úgy? De miről írjak én most vezér-czikket? A vámhitel csökkenés kérdésének jogi állapota felüli tájékozásra képesítő elméletek gyakorlati megismerésének szükségességéről?

Vak szülők az elhaltakkal ugyanazon tekintet alá esnek.

3. §.

Valamely árvának felvétele csak az előző §-ban szabott összes kellékek igazolása mellett történhetik, jogában áll azonban az árvaházi választmánynak, amennyiben teljesen árva felvételre nem jelentkeznek, kivételesen olyan árvákat is felvenni, kiknek atyjuk vagy anyjuk él, azaz fél árvák, ha a felvételhez szabott egyéb kellékeknek megfelelnek.

4. §.

Az árvaház működését az egész vármegyére egyenlően kiterjeszteni óhajtván, a növendékek felvételénél minden járás tekintve veendő, hogy annak jótékonyágával idővel minden község részesülhessen.

5. §.

A felvételi kellékek következő okiratokkal igazolandók:

1) A baranyavármegyei illetőség — főszolgabíróilag hitelesített községi honossági bizonyítvánnyal; —

2) A szülők elhalálása s az árva életkora családi értesítővel, illetőleg hiteles anyakönyvi kivonattal vagy egyéb hiteles bizonyítékokkal;

3) Vagyontalanság a községi előjáróság és lelkész által kiállított és a főszolgabíró részéről tartalmára nézve is hitelesített bizonylattal;

4) Az árva egészségi állapota vármegyei orvosi bizonyítvánnyal.

6. §.

Az árvaházba fiúk és leányok lehetőleg egyenlő számban vehetők föl, azonban az intézet a két nembeliek teljes elkülönítésének megfelelőleg rendeztetvén be, a fiú- és leánynövendékek a közösen tartandó étkezés kivételével egymástól elkülönítve tartatnak és neveltetnek.

7. §.

A fiú növendékek rendszerint 12, a leányok rendszerint 15 éves koruk betöltéséig tartatnak az árvaháznál. Korábban is kiadható azon árva, ki testi és szellemi fejlettségénél fogva magát főtartani képes s az intézetből való kilépése veszély nélkül történhetik.

Az intézet e czélból a kilépett árvákról külön törzskönyvet vezet, s a kilépett növendékekre a kilépés után is két évig felügyeletet gyakorol.

8. §.

A növendékek az intézetben nyernek magyar nyelvű és szellemi elemi oktatást, mi czélból az intézetben nyilvános elemi fiú- és leányiskola tartatik fenn.

Szükség esetén az igazgató választmány külön munka tanítókat is alkalmazhat.

9. §.

Mint hogy az árvaház oly elhagyatott szegény árvák számára állított fel, kik ha az intézetből kilépnek, csak saját munkájuk által tarthatják fenn magukat, nehogy a könnyű gond- és munkanélküli élet megszokása később hátrányokra szolgáljon, az árvák életmódja, tartása, öltözéke, a legegyszerűbb, a takarékoság igényeinek megfelelő legyen, és szükségleteik lehetőleg házilag állittassanak elő. A növendékek egymás közti kölesönös szeretetre, embertársaik iránti tiszteletre, a felsőbbség iránt engedelmességre, rendre, pontosságra, különösen munkásságra szoktattassanak.

10. §.

Az előző szakaszban foglalt irányelvek alapján e növendékek életmódja és napi teendője iránt a választmány által napi-, tan- és órarend és házi szabályok alkotandók, melyeknek fő elvül tekintendő, hogy amit az árva megtehet, azt önmaga is teljesítse.

11. §.

Minden növendék felvétele alkalmával a gyámok, esetleg szülők felügyeleti jogok megtartása mellett az árva személyére vonatkozó intézkedési jogait és kötelességeit mindaddig, míg a felvett növendék az árvaházban marad, az intézetre ruházzák át, mely ezen jogok és kötelességek gyakorlatát magára vállalja.

A mennyiben azonban az árvaházban levő árvát annak gyámja onnét kivenni és máshol elhelyezni kívánja, s erre nézve gyámhatósági engedélyt nyer, ily árvának az árvaházból való elbocsajtása meg nem tagadható.

12. §.

I g a z o l ó v á l a s z t m á n y.

Az árvaház ügyeit annak igazgató választmánya intézi, melynek elnöke az alispán, hivataluknál fogva tagjai a főjegyző, árvaszéki elnök, tiszti ügyész, főszámvevő, főorvos, és a kir. tanfelügyelő, azonkívül 10 tagot 5 évre a törvényhatósági bizottság választ; a választmány alelnökét saját kebeléből választja, jegyző a törvényhatóság jegyzője, ki az üléseken mint előadó szavazati joggal bír.

13. §.

Az igazgató választmány:

1. Határoz az árvák felvétele és az intézetből való kilépése, az életbe elhelyezése, továbbbi gondozása, esetleg kizárása felett.

2. Szerződik az irgalmas nővérek rendjével, avagy a gondnok és gondnoknő alkalmazásának szüksége esetén választja a gondnokot és a gondnoknőt.

3. Felügyel, hogy az árvák tartása, ruhá-

zata és nevelése az alapszabályokban körvonalozott czélnak megfelelően.

4. Felügyel és ellenőrzi azok működését, időnként megvizsgálja az intézetet, s gondoskodik arról, hogy az árvák kellő bánásmódban s nevelésben részesüljenek.

5. Az árvaházi szükségletekre nézve a gondnoktól évnegyedenként pontos előirányzatot, s minden hó végén elnöke által tüzetes számadást tesz.

6. Az árvaházi szükségletek fedezésére szolgáló összegeket a jóváhagyott költségvetés alapján elnöke által utalványozza.

7. A növendékek felett gyakrabban, legalább évnegyedenként egyszer vizsgálatot tart, midőn azoknak testi és lelki állapotáról, élelmézéséről, ruházataról, magaviseletéről és tanulmányi előmeneteléről közvetlen meggyőződést szerez.

8. Kezeli az intézet vagyont, gondoskodik annak kellő gyümölcsösztetéséről és biztosításáról, s különösen felügyel arra, hogy az alapítványi tőkék csorbulatlanul fentartassanak.

9. Gondnoki előterjesztés alapján évenként jelentést tesz a törvényhatósági bizottsághoz az intézet s növendékek állapotáról, a vagyoni állásról s az általa jóváhagyott évi számadást felülvizsgálat végett beterjeszti.

10. Oly rossz magaviseletű növendékeket, kiknek megjavítása az intézetben nem eszközölhető, s kiknek jelenléte a többi növendékek erkölcsi életére káros hatással volna, a gondnok meghallgatása mellett az intézetből kizárja és gyámjuknak visszaadja.

11. Az igazgató választmánynak Pécsen lakó tagjai az árvaházat hetenként legalább egyszer meglátogatják, mi czélból választmány által annak ülésében időnként beosztatnak.

Az árvaházban úgy a fiúk, mint a lányok osztályánál külön-külön látogatási napló tartatik, melybe a választmányi tagok, midőn az intézetben megjelennek, neveiket, észrevételeiket bejegyzik. Ezen látogatási napló minden választmányi ülésen a gondnok által bemutatandó és az azokban foglalt észrevételek tárgyalandók.

14. §.

Az árvaházi épület és kert fenntartása s tatarozása a választmány gondjai közé tartozik, de nagyobb mérvű változtatások és beruházások a megyei bizottság jóváhagyása mellett eszközölhetnek.

15. §.

Az igazgató választmány évnegyedenként rendes ülést tart, szükség esetében az elnök rendkívüli ülést hívhat össze, s három tag irásbeli kivanatára azt összehívni köteles. A választmányi ülésekről pontos jegyzőkönyv vezetetik, melybe a jelenlevők nevei följegyzendők. Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül legalább négy tag, személyi ügyekben pedig az

Vagy tán a magyar drámairodalom hanyatlásának, illetve soha fel nem virágozott voltának okaira vonatkozó nézetek helyes vagy helytelen voltáról?

— Avagy tán — — — ?

— Irjon ám a kacskaringós vitézkötés hosszúságára vonatkozó jogi elméletekről! — ugrott ki az ágyból a domine spectabilis princzipális. — Hát ön azt gondolja, hogy nem az újságírók kedvéért csinálták a francia-német háborút, hogy legyen miről írni? Irjon Mac Mahonról, meg Bismarkról, vagy III. Napoleonról, meg . . . meg Patkányfalvy Belizárról, vagy —! Irjon amiről lehet!

— Igenis értem. De mi a manóval irjak? Toll ugyan van, kalamáris is lenne, de tintát — bárhova néz — nem lát szemem.

— Quid hoc? Nincs tinta? Kell lennie, csak hogy alighanem beleszáradt a kalamárisba; már három hete nem volt más írószer a kezemben, mint a nyomdai jegyzésre való kék és piros plajbász.

— És kézzel írta — a vezércikket is? Ugyebár mert az a francziák egyik nemzeti színe?

— Na öcsém, úgy látom, maga sem volt még újságíró! — szólott az öreg princzipális fitymálva. — Tudja meg tapasztalatlan fiatalember, hogy a legelső írószerszám a világon az olló!

Ezt már értettem. Fölvettem a félrőfös ollót és vigan csettegetve elkezdtem turkálni egy nagy esomó újság között.

A magyar meg a német lapok mind a

határvám módosításáról szóló törvényjavaslatról cikkeztek, pro és contra — ezeket hát nem lehetett használni: a kisnyéki publikum hallani sem szeret a fizetésről.

Végre akadt a kezembe egy francia újság; a híres „Figaró” volt.

— Hát ön Párisból is járat lapot? — kérdeztem az öreg urtól.

— Van eszemben! Csakhogy van egy jó ismerősöm a gentry-casínóban Pesten, az mindig leküldi az ő példányukat; főuraink ügyis szívesebben olvassák a „Magyar Figaró”-t, mint a francziát — csupa hazafiságból.

Tehát ebben a párisi lapban volt egy tüzes vezércikk. Nekifeküdtem és lefordítottam szépen, leírva piros plajbászszal fehér „kutyanyelvekre”. Csak azt sajnáltam, hogy ez a hazafias színű cikk (mert zöltség is volt benne elég) nem így kerül a kisnyéki honpolgárok becses kezeibe.

Ergó kész volt a vezércikk.

Elpanaszoltam benne hazafias keserőséggel, hogy jön a német; izgattam a megmentendő drága haza, a megszabadítandó édes főváros és a megvédendő kedves családi szentélyek érdekében; — szóval benne volt egy elbúsult, hazafias francia reménytelen lelkesedése és lángoló csüggedése.

Látuivaló, hogy volt okom reményteljes várakozással lesni a hatást.

Persze nem írtam oda, hogy francziából fordítottam, még a princzipálisommal is megígértettem, hogy a titkot nem árulja el.

Az öreg iszonyuan meg volt velem elégedve s nagyrabecstülése jeléül reám bizta a lap egész szerkesztését, csak a hirdetésekért járó jövedelem beszédését tartotta fönn magának, mint a mi a lap legfontosabb része.

Ollóztam tehát mindennap vitéztül, akár egy diplomás szabólegény és vártam a vasárnapot, mikor az én első nyomtatott munkám napvilágot fog látni.

Megjelent a lap. A vezércikk hatása leirhatatlan volt.

A szenvedélyes francziabarát ifjuság rendkívüli népgyűlést hívott össze, hogy a mód fölött tanácskozzanak, miként kellene a cikk lánglelkű íróját kitüntetni.

A népgyűlésre ugyan csak az aranyos ifjuság ment el, de jobb is volt így, mert az „Ezüst bika” ivója így is zsúfolva volt.

Elhatározták, hogy fáklyás zenével tisztelnek meg; szónoklatot ífj. Nemesdery Muki gyakorlóorvos fog mondani és ha belesül a beszédbe, Pityi Palkó első nemzeti zenekara zendíti rá a társak üdvivalgásai közt az — ó tu lieber Augustint — lévén Pityi Palkó, becsületes nevén Wrawzieszka Brúnó, egy Csehországból megszalasztott muzsikos és állván az ő nemzeti zenekara a vezérlő tisztos személyén kívül még egy kisdobosból és egy klarinétosból. De ha nem volt más, ez is jó lehetett.

De hát a fáklyákat honnét teremtik elő? Ezt, mint a leglényegtelenebb kérdést, csak úgy hazamenet vetették föl a nagyra termelt merveilleux-k.

Összes tagok legalább $\frac{2}{3}$ -ad részének jelenléte szükséges.

16. §.

Az intézet céljainak hathatós előmozdítása tekintetéből az igazgató választmány ezen ügy iránt érdeklődő hölgyek közül néhányat felkérhet, kiknek nemes feladata lesz az intézetet minél gyakrabban, hetenként legalább egyszer meglátogatni, a szükséges tápszerek és ruhanemlék beszerzése iránt a választmánynak javaslatot tenni, a növendékek nevelésére, táplálására, foglalkozására és tisztaságára, úgy az árvaház helyiségeinek tisztán tartására nézve tapasztalataikat az igazgató választmány elnökével közölni és az árvák érdekeit jótékony közreműködéseik által mindenben elősegíteni.

17. §.

Személyzet.

Az intézet körül alkalmazandó személyzetet képezik:

a) 1. Az irgalmas nővérek rendje által alkalmazandó egyének és

2. egy orvos.

b) A mennyiben pedig az intézet vezetése bármely oknál fogva nem az irgalmas nővérek rendje által eszközöltetnék:

1. egy gondnok,
2. egy gondnoknő,
3. egy orvos és esetleg
4. egy házfelügyelő.

A szükséges férfi- és női cselédek számát, ezeknek és a házfelügyelőnek fizetését az igazgató választmány állapítja meg.

18. §.

Az előző §. b) pontja esetében a gondnok és esetleg családja, mely törvényes nejből és gyermekeiből áll, a gondnoknő, házfelügyelő és cselédség az intézetben nyerne lakást és élelmezést. Ezenkívül évi fizetés fejében megállapítatik:

a gondnoknak 400 ft,
a gondnoknőnek 400 ft.
az orvosnak 100 ft.

Az élelmezés külön rendszabályzatban foglaltatva meghatározatni.

A gondnok és gondnoknő fizetése minden betöltött öt éves szolgálat után 10%-kal emelkedik mindaddig, míg az emelkedés fizetésének felét el nem éri, melynél magasabb nem lehet.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **(Simor János temetése.)** A hercegprimás hült tetemeinek eltakarítása óriási pompával és részvét mellett ment végbe szerdán délelőtt Esztergomban. A temetésre megjelentek: Frigyes főherceg öfőlsége képviselőjében, Ágost József főh. József főh. képviselőjében,

— Pénz nincs! — sóhajtott ifj. Nemesdéry Muki gyakorlóorvos és választott szónok.

Miután az aranyiljuszág ősi szokás szerint beismerte, hogy pénz nincs, folytatta:

— Pénz tehát nincs! De kell pénznek lenni ott, a hol annyi ész volt, hogy ilyet tudott írni; ez annyit tesz, hogy vegyen a lánglelkű cikkiró maga fáklyákat, ha azt akarja, hogy fáklyás-zenevel tiszteljék meg.

— Éljen! Vive! Vivent! — lármáztak az én kontómra a haza leendő oszlopai.

Rögtön megalakult a deputáció és ifj. Nemesdéry Muki gyakorlóorvossal elém jöttek a szerkesztőségbe.

Hej! de dugtam ollót, papírt, újságot az ágy alá, mikor hallottam az ajtó előtt a torkok közörlését.

A szónok Cicerónak is szégyenére való ékesszólással adta elő a plánumot, melynek veleje értelmében fizessék, ha fáklyás-zenét akarok kapni.

Én aztán pironkodó szerénységgel mentegtem magamat: sohse vágytam én ilyen meg nem érdemelt kitüntetésre, a mit irtam különben is csak hazafiságból és a nemes francziák iránt érzett sympathiából irtam. Ergo: nem fizetek.

Minthogy pedig az ifjak nem tudták megérteni ezt a nagy szerénységet és hazafiságot, elkezdtem kiforgatni a zsebeimet. Ezeknek két-

Szapáry gr. min.-elnök, Csáky, Fejérváry miniszterek, Dulánszky Nándor pécsi püspök s a püspöki kar több tagja s nagyon sok főúr. Reggel kilencz órakor a vizivárosi templomban Boltzár fölszentelt püspök beszentelte a halottat, erre aztán föltették a koporsó-fődelet s ekkor Császk a György szepesi püspök végezte a gyászszertartást, melynek végzetével a primási birtokok tisztviselői a koporsót a hatlovas gyászkocsira vitték s ezzel megindult a gyászmenet a bazilika felé. A fölvonulás félóránál tovább tartott s ekkor a koporsót a kanonokok a bazilika nagy kupolája alatt fölállított óriási ravatalra vitték. A gyászkeret elhelyezkedett, a négy megyés püspök a föl-tárral szemben imaszamolyon térdeltek. A gyász-misést Császk a püspök tartotta; ennek végével a négy megyés püspök, kik eddig csendes áhitattal imádkoztak, gyászpalástot öltöttek és a szertartást végző püspökkel együtt a ravatalhoz vonultak az öt abszolúció végzésére. Szemközt a ravattal állt Császk a, a mennyezet négy sarkán Dulánszky, Schusster, Hornig br. és Steiner püspökök. A czeremonia déli 12 óráig tartott, a szertartást végző püspök még egyszer meghintette szentelt vízzel a koporsót s a papság leemelte a ravatalról a primás földi maradványait, melyeket a bazilika kriptájához vittek s ott egy fülkében helyeztek el.

Pécsett a temetés napján a városháza tornyán is kiűzték a gyászlobogót. Csütörtökön este 6 órától 7-ig zúgtak az összes harangok, pénteken reggel 9 órakor pedig a Lyceum-templomban fényes gyászmise volt a hercegprimás lelkiúdvéért. A misét Fesztl Károly kanonok mondta s jelen voltak a főispánon kívül az összes hatóságok és testületek. E napon az állami hivatalok helyiségein is gyászlobogót tűztek ki. — Dulánszky Nándor püspök a temetés után Budapestre utazott.

— **(A pécsi kir. tábla tanácselnökének)** — mint hírlík, Cseresnyés Sándor, a nagykanizsai törvényszék elnöke van kizemelve.

— **(Kitüntetés.)** Biedermann Rezső földbirtokost a király a bécsi mezőgazdasági és erdészeti kiállítás körül szerzett érdemeiért a Ferencz-József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **(A pécsi kereskedelmi kamara Barossnak.)** A kereskedelmi és iparkamarák sorra fejezik ki tiltakozásukat az alaptalan osztrák agitáció ellen. A pécsi kereskedelmi és iparkamara egyhangú helyesléssel csatlakozott

ségbeejtő üres állapota is ekesen tanuskodott szerénységem jogosultsága mellett.

Ekkor aztán bementek az öreg princípálishoz. Adjon ő pénzt, ha azt akarja, hogy segítségkeresztőjéit ilyen hallatlan kitüntetés érje.

— Micsoda! Quid hoc! — kiáltott föl dühös meglepetéssel az öreg — fáklyás zenét akarnak adni annak az . . . az . . . izének, aztán még én fizessem a fáklyákat. Talán azért, mert az én ollómmal dolgozott a „Pesti Hirdető”, meg a „Figaró”, meg a „Babszem Jankóból”, meg az „Erdélyi Krónikából”, meg az ízéből . . . ah! majdazem Fünfkirchner Zeitungot mondtam! No abból már nem!

— Uram! messieur! nem értjük! — szónokolt az ifju Nemesdéry Muki gyakorlóorvos.

— Nem értik? Pedig érthetik! Azt a bizonyos vezérczikket a párisi „Figaró”-ból fordította ez az ur itt e! — és a hüvelykujjával megbökte az orromat.

Ez hallatlan merény volt. Az ifju merveileux-k a kettős meglepetés hatása alatt némán állottak ott, az öreg ur maga is megijedve az orrbabökéstől, az asztal mögé retirált — én meg dagadó orromat tapogatva tünődtem, hogy mit csináljak most.

Az öreg urat nem hihatom ki, — de mégis jó lesz ráijeszteni.

— Uram! — szólítottam meg siri, tompa hangon — ez vért kíván.

a kassai kamara óvásához, a melyben tiltakozik az osztrák iparegyesület által a m. kir. államasutak új helyi dijszabása miatt indított jogtalan agitáció ellen. Együttal Baross Gábor miniszter iránt az új dijszabás életbe léptetéseért hálás köszönetét és elismerését fejezte ki és kéri a minisztert, hogy a bécsi iparegyesület és az osztrák sajtó egy részének alaptalan vádaskodása ne tántorítsa el attól, hogy tovább haladjon az általa kezdeményezett irányban.

— **(A honvédség köréből.)** Öfőlsége, Zombory Karoly 8. honvédhuszárezredbeli századosnak őrnagyi helyi alkalmazásra való előjegyzését elrendelte. — Kócs Dénes nyugállománybeli honvédszázados a kassai 28. ik népfőlkelő járás parancsnokságához helyeztetett át.

— **(Huszárezredes a jogászegyelyző-egylet alapító tagja.)** A juristák segélyző együletének elnöksége a következő érdekes sorok közlésére kérte föl lapunkat: Tainzmann Győző es. és kir. huszár-erredes, a szabályszerű 5 irt befizetéssel, a „Pécsi jogászegyelyző egylet” pártoló tagjai sorába lépett.

— **(Halálozás.)** Özv. Schulez Ferenczné szül. Grusling Anna e hó 29-én, 71 éves korában elhunyt Pécsett (Siklósi országot 14. sz.) Temetése ma délután 3 órakor lesz.

— **(A városház újjá építése.)** Emeltettük, hogy Partos és Lechner az újjáépítendő városház B-vel jelölt alternatív tervét leküldötték a tanácshoz. Ezt a tervet a tanács az építkezési szakbizottságnak adta ki, hogy az 15 nap alatt terjessze be véleményét. Alkalmunk volt a tervbe betekinteni, s úgy találtuk, hogy — a belső elrendezéstől eltekintve — annak külső fomája nagyon sok hibában szenved s izlés dolgában meg a jelenlegi ócska külsővel is alig vetekedhetik. A Széchenyi térre néző facade méreg drága és mégis szörnyen sivár. A tervezők ugyanis Zsolnay-féle majolika burkolattal akarják bevonatni az egész külsőt, a melyen aztán e lapos burkolaton kívül semmi egyéb ornamentális díszítés nem lenne. Ez a facade aztán olyan, mintha simára ki lenne subizskolva, hogy ne mondjuk lenyalva; teljesen meztelen, üres, sőt a kivitelben még inkább kirívó lenne ez a meztelenség, mint az élénkítő apró vonalakkal és vizesatornákkal hamisított terven. Holott egy egyszerű renaissance facade parkányokkal, pilasterekkel, ablakszemöldökekkel izlésesebb, többet mutat és mégis hasonlíthatatlanul olcsóbb. A főbejárat kiugró risalítja viszont elüt ettől a meztelen, lapos facadetől; ez a gótmotívumokkal bíró s német renaissance-val — bár szerencsetlenül — kevert risalít valóban díszes, de sehogy sem egyez össze a többi részekkel. Csupán ezért az oszlopcsarnokos risalítért pedtg annyi pénzt kidobni könnyelműség lenne. A hivatalok elhelyezése ellenben valóban mintaszerű. Csak két kifogás emelhető a beosztás ellen: az egyik az, hogy a tűzoltó őrtanyát a pinzébe helyezték, míg az az istállókat ezek

— Quid hoc? Mi az? Kedves barátom, nem kell heveskedni — csak tréfáltam. Uraim! csak tréfáltam, a Figaró lopta a vezérczikket a segédszerkesztő urtól! Igenis! Hogy is az a fáklya? A Pityi Palkót is én fizetem. Igenis. Nem kell heveskedni.

Nem állhattuk már a nevetést. A fölharosanó kaczaj megremegtette az ablakokat.

Nelli kisasszony ijedve szaladt be a szobába.

— Mi az? Mi történt! Ah! Jó reggelt urak! Gratulálok a fáklyás-zenés vezérczikkhez segédszerkesztő ur! Hát az orrának mi baja, hogy olyan csämpásan áll?

— Semmi! — kiáltott az öreg ur, kit a kaczagás kijózanított félelméből. — Nelli, készűlj, tizenhét teritékü vacsorát adunk estére a kibékülés öröme.

A fáklyás-zene tehát elmaradt, de a vacsora nem maradt meg, mert a kis társaság jókedvűen elfogyasztotta.

És a lopott vezérczikk? — No egy lopás még nem a világ, kivált ha újságcikkéről van szó; azt szépen megbocsátották a kisnyékiek. Csak az öreg princípális szabott kemény büntetést — pedig beleegyezésével történt — t. i. nekem adta a Nellikét feleségül.

De se baj! Kibirtam én már nagyobb csapást is.

feje fölé a földszintre; holott nagyobb városokban is, ahol több ló áll a tűzoltók rendelkezésére — s így ép a fővárosban is — a sous-terrine-ban vannak az istállók, honnét meneteles fölvezetőn jutnak ki a földszintre; a másik beosztási hiba az, hogy a mellék csigalépcső kerek épülete sehogy sem illik a terv keretébe, épen nem praktikus s annak jobb megoldást is lehetett volna kieszelni.

— **(A városi mérnökség kiegészítése.)** Addig, a míg a mérnöki hivatal újjászervezésének munkálataival elkészülnek, a mult közgyűlés határozata folytán a tanács mérnöki hivatal jelenlegi személyzetének kiegészítésével foglalkozik. A főmérnököt helyettesítő Munczhart Géza városi mérnök kérelmére a tanács a mérnöki szaklapokban pályázatot hirdetett mérnök- és építészeti-segéd állásra; mert a folyó ügyek gomba módra szaporodnak s e mellett számos nagyobb építkezés előkészítése van folyamatban, s mely munkát az egyetlen segéd munkás nem győzi. A pályázat szerdán járt le s 4 pályázó jelentkezett, kik közül a tanács legközelebb fog választani. A megválasztottnak — ha okleveles mérnök is — kilátása lehet a jövőben rendszeresítendő második al-mérnöki állásra. A mérnök-segédet — ebben a minőségében — havi 100 forinttal díjazza a város.

— **(A város építkezései.)** Mint fentebb említettük: a város a közel jövőben számos nagyobb építkezésre készül. Mindenek előtt a Lítke kaszárnya alatt levő régi püspöki teleken, melyet jelenleg Körösztös Imre bíró, nagy katonai épületeket állítanak föl. A belső telken két hatalmas legénységi laktanya épül egy zászlóalj számára. A vásártérre néző részen tiszti iskola, irodák, a hadkiegészítő parancsnokság és a tisztai étkező számára emelkedik egy különálló épület. Ennek ellenében a belső telek hátsó részén börtön, altiszti lakó- és pótraktár-helyiségnek ismét egy nagy épületet emelnek. Az elhelyezés tervét s a helyiségek számát a katonai mérnökség állapította meg, s a részletes kidolgozással a városi mérnöki hivatal foglalkozik. Ez az építkezés okvetlenül szükséges, ha a város azt akarja, hogy az eddigi laktanya-építkezéssel hasznot lásson, különben a kaszárnyáinkra idempésséggel ráfizethetnénk. Körülbelül ugyanegy időben szükség lesz a honvédség keretébe tartozó népfőlkelés részére épületről gondoskodni, amelyet a Battyányi-kaszárnya helyére terveznek. Ez is hatalmas nagy épületnek ígérkezik. Ugyancsak közel van a városház kiépítésének, utána a színház építésnek, még előbb a vízvezetékek és csatornázásnak keresztül vitele is. Mindezen mommentális építkezések gyors egymásutánban követik egymást s kevés idő választ el tőlük, mert majd mindegyikhez úgyszólván még kész tervek állnak rendelkezésre, — csak sok pénz legyen hozzá! Hanem itt aztán sóhajtsunk egyet.

— **(Kisdedóvó-intézet a Bányatelepen.)** A pécsi bányatelep plebánosa a telep bányászainak kisdedei számára óvintézetet kíván létesíteni; erre vonatkozólag fölhevítet küldött lapunkhoz is, melyet ajánlunk a jótékony emberek figyelmébe. — „Fölhívás. Ő csász. és kir. Fensége, Albrecht főherceg főudvarmesteri hivatalától folyó évi januárius hó 10-én kelt legkegyesebb leiratban buzdítatva elhatároztam, miszerint bányászhiveim kisdedei számára alapítandó kisdedóvódára Isten segélyével honunk tehetősebb közönségénél gyűjtő ívet fogok köröztetni. A gyűjtésre fölbátorít edes hazánk nemeslelkű lakóinak a szép, jó és nemes iránt folyton tanusított áldozatkészsége, de szükségessé teszi a gyűjtést főleg azon körülmény, mely bányászhiveim sajnáru helyzetében rejlik, kik a jelzett nemes cél kivételében még fillérekkel sem támogathatnak. Ezen kettős indok által vezéreltetve, bizalommal nyújtom ki könyörgő kezeimet honunk nemeslelkű lakói felé, esdve kérve, miszerint alulírtat a nemes cél valószínű hatására áldozataikkal istápolni méltóztassanak annál is inkább, mert hiveim életök veszélyeztetésével szolgálnak a bányamunka veszélyes mezején a nagy közönség érdekeinek — A nyújtandó könyöradományok fejében pedig a magas Égbe fog történi a kisdedek halás könyörgeése mindazok jóvoltáért, kik az ő első és legszükségesebb neveltetésük érdekében nem vonakodtak áldozataikat a haza oltárára letenni, mely hálaima bizonynyal fölé a nyújtandó segély becsével és értékével. Tervem kivételében

buzditanak a magas leirat gyémánt igéi: „Es gibt ja wohlthätige Leute genug, und auch von hier dürfte seiner Zeit ein Schärflin beigetragen werden.“ Isten áldását leedve jötevőinkre, a gyűjtést ezzel megkezdem. — A kegyesen följajánlott összeget méltóztassék alulírtak kézbesíteni. Pécsbányatelepen. Péhm Kristóf, pleb. az I. cs. és k. szab. Dunagőzhajótársaságnál

— **(Pizkos ivóvíz.)** A város hatósága az ivóvíz dolgában épen úgy viselkedik, mint az az ember, aki az év vége felé már nem akar rendet tartani s azzal biztatja magát, hogy no majd az újév kezdetével ő is más élethez fog, ezért a hátralevő pár napért úgy sem érdemes már új rendet kezdeni. Mivel a vízvezeték a tavaszra kilátásban van, hát a hatóság úgy gondolkodik, hogy ezért a pár hónapért nem érdemes a kutak vizére fölgyelni, mint ahogy eddig sem tették azt soha; majd az új vízvezetékhez alkalmaznak fölgyelőt, aki utána néz a dolognak. A kutak vize ellen még mindig sok a panasz. Nagyon sok az ivóvízben az úgynevezett „viziborju“, sőt a megye-utcai kútban, melyből a napokban mintavizet kaptunk, oly hatalmas, hizott példányok éldegelnek, hogy bátran „vizibivaly“nak is mondhatjuk őket. A megye-utcai kútból merített egy kanna vízben épen öt darab ilyen undorító viziszörnyet olvastunk meg. Szemtanuk állítják, hogy a többi kannából sem hirányzott két-három példány. S ha csak közép számitással élünk is, álag minden kannára vehetünk föl 3 vizibogarat naponta 100 kannával a legbizonyosabban viznek vizet, hát a kútból ugyanannyiszor 3 viziborját merítenek ki, ami épen 300 darabot tesz ki. Ez a komikus statisztikai adat — bármennyire kacagató is így elmondva — a gyakorlatban annál szomorúbban jelzi a mi kutaink tisztasági állapotát. Már csak az ilyen undorító pizkosság elkerülése végett is helyes lenne, ha a hatóság szűrőket alkalmazna a közutaknál, mert csak nem akarja talán, hogy az életfontartáshoz szükséges egyik legkiválóbb anyagra folyton undorral gondoljon a lakosság, mikor annak tisztántartása a hatóság kötelessége!

— **(A pécsi typhus járvány)** még mindig beszeletet magaról; a hivatalos adatok szerint ugyanis a hónap utolsó napjainak mind-egyikén jelentettek be betegelési eseteket; és pedig 26-án 1, 27-én 4, 28-án 2 és 29-én 2-öt.

— **(Iskolaügy 1890.)** A tanfelügyelő a város közigazgatási bizottságához már betejestette mult évi jelentését. A jelentés szerint van Pécsen 19 iskola. Ezek közül községi 11, róm. kath. 4, zsidó 2, magánintézet szintén 2. Azonkívül van 1 községi és 1 magán ipartanoda, 1 kereskedelmi középtanoda, 1 kisdedóvó, 1 községi és 1 kath. árvaház. Az iskolaköteles gyermekek száma 5784 volt, kik mindnyájan látogatták is az iskolát. Az elemi iskolákba be van iratva 3675, az ismétlő iskolába 1200, a polg. leányiskolába 129, magániskolákba 141, a középiskolákba 665 tanuló. Tanító volt a mult évben 37, tanítónő 47, ezek közül 82 képesített, 2 nem, 71 rendes, 13 segédtanító. Az oktatás költségei 86845 frtra rugnak, az egész megyében 409385 frtra, miből Pécsre 21% esik. A rendes tanítók fizetésére 48451 frt, a segédtanítókéra 9442 frtot fordítottak.

— **(Két derék község.)** Még 1889-ben alkotta meg Siklós község Janesics Sándor ottani tekintélyes szőlőbirtokos és borkereskedő kezdeményezésére — a phylloxera-veszszel szemben már életbe is léptetett szabályrendeletét. Ez a szabályrendelet az együttes védekezést, a szénkénegezést, amerikai szőlőtelep fölállítását, vesszők eladását, vészbiztos alkalmazását rendeli el, s a gyakorlati védekezéshez, de annak sikeréhez is jó alapot szolgáltat. Ezt a szabályrendeletet most Arányos község is magáévá tette — alkalmazván a Siklós község szabályrendeletét az ő helyi viszonyaihoz, s ugyancsak ez a község is állít amerikai szőlőtelepet és azonkívül védekezik szénkéneggel. Ime a végső szorultság — midőn a megye egy lépést sem tesz a szőlőterület megmentésére — ilyen nagy áldozatra kényszeríti a községeket.

— **(Hálókocsik a budapest-fiumei vonalon.)** F. év február hó 1-től kezdve a budapest-zákány-zágráb-fiumei vonalon közlekedő gyorsvonatoknál is fognak hálókocsik forgalomba helyezettetni. Ezen vonalon a hálókocsi Budapestről az 5402. sz. gyorsvonattal 2 óra 5 perczkor délután indul,

Zákányba 8 óra 21 perczkor este érkezik, Zákányból 8 óra 29 perczkor este indul, Zágrábba 10 óra 43 perczkor éjjel érkezik, onnan folytatól 11 óra 43 perczkor éjjel indul és Fiuméba 6 óra 50 perczkor reggel érkezik. Fiuméből a hálókocsi 9 óra 40 perczkor este indul, Zágrábba 5 órakor reggel érkezik, onnan 5 órakor reggel indul, Zákányba 7 óra 45 perczkor reggel érkezik és 7 óra 50 perczkor reggel indulva, Budapestre az 5401. sz. gyorsvonattal 2 óra 5 perczkor délután érkezik. Ezen hálókocsik is csak I. osztályu vasuti menetjeggyel bíró utasok által megfelelő pójtjegy váltása mellett használhatók. A pójtjegy ára: a budapest-zákány-zágráb-fiumei vonalra és viszont 6 frt, a zákány-zágráb-fiumei vonalra és viszont 4 frt, a budapest-zákányi vonalra és viszont, mint nappal közlekedő vonatonál 2 frt. Az úgynevezett fél-fülkének két pójtjegy váltása mellett való igénybevétele iránti kedvezmény ezen hálókocsiknál nem áll fenn.

— **(Farsangi naptár.)** Ma szombaton tartja a pécsi nemzeti casino táncvigalmát a „Hattyu“ és a casino egyesített helyiségeiben. — A pécsi vasuti műhely munkásai ugyancsak ma szombaton tartanak zártkörű táncvigalmat a Senolz féle sör csarnokban. Az estély tiszta jövedelmét az I. pécsi munkás beteg- és rokkantségélyző egyesület javára fordítják. Kezdeté 8 órakor.

— **(Fölűfizetések)** az 1891. évi január 24-ikén tartott jogász tánczestélyen: Zsínkó István 5 frt, Dr. Dobszay Antal 5 frt, Szeifritz István 5 frt, Girk Alajos 4 frt, Kiss József 1 frt 50 kr., Dr. Lechner János 5 frt, Szily László 10 frt, Dömötör N. 50 kr., Budits N. 5 frt, Beck N. 3 frt, Czierer József 5 frt, Liki János 2 frt, Kardos Kálmán 10 frt, Dr. Blum Béla 5 frt, Zavaros Péter 50 kr., Dr. Kohárits Károly egy darab cs. és k. arany, Dr. Miltényi Miklós 5 frt, Inczedy Dénes 5 frt, Schlauch Imre 2 frt, Dr. Szeredi József 8 frt 50 kr., Hinkovczi Hinka László 5 frt, N. N. 1 frt, Bánffay Simon 5 frt, M. J. 3 frt, Dr. Niek Alajos 3 frt 50 kr., Mundschart Géza 2 frt 50 kr., Monostori Erreth Antal 3 frt 50 kr., Erreth János 8 frt 50 kr., Dellimanits István 5 frt, Pinter József 5 frt, Aidinger János 5 frt, Dr. Mutschbacher Viktor 2 frt, Szuli János 3 frt 50 kr., Dobszay Antal 1 frt, Dr. Schaurek Bódog 5 frt, Engel Lajos 2 frt, Sável Kálmán 1 frt 50 kr., Bedő Károly 5 frt, Dulánszky Adolf 5 frt, Dr. Áronfy Rókus 1 frt 50 kr., N. N. 3 frt 50 kr., Karch N. 50 kr., Dr. Lukács Adolf 1 frt 50 kr., Feierstein Emil 1 frt 50 kr., Dr. Lammer Károly 1 frt 50 kr., Thurn Emil 50 kr., Petrovits N. 2 frt, Höffler N. 50 kr., Perczel Béla 2 frt 50 kr., Driesz Lajosné 2 frt, N. N. 3 frt 50 kr., Eisner Dóczy 5 frt, Dr. Müller János 1 frt 50 kr., Dr. Mihálffy Ernő 2 frt 50 kr., Dr. Hölbling Miksa 5 frt, Dr. Bors Emil 5 frt, Razgha Gyula 3 frt, Ruepprecht István 1 frt 50 kr., Szauder Gusztáv 10 frt. Összesen 213 frt 50 kr. — Fogadják a jótékony cél érdekében halás köszönetünket. A rendezőség nevében: Parragh Antal s. k. elnök, Dekleva Ignác s. k. pénztárnok.

— **(A pécsi sertéshizlaldában)** f. hó 29-én a sertés állomány: 850 drb kövér, 958 drb félkövér, 257 drb sovány, 15 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 43—46 kr. kilogrammonként, pároukenti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—33 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 20 kr. m.-m., árpa 7 frt — kr. m.-m. Darálás 50 kr. m.-m.

— **(Rövid hírek.)** A békés csabai népbank megbukott Lanuer Karoly pénztáros és Karnák Mihály könyvvezető sikkasztásai miatt, kik közül az utóbbi öngyilkos lett, az előbbinek öngyilkossági kísérlete pedig nem sikerült. A hiány 480000 frt. — **Színházézés.** Moszkvában a Puskin-színház egészen leégett. — **A Reviczky-siremlék** bizottsága Köllő Miklós szobrász tervezetét fogadta el. A szobor májusban elkészül. — **Antwerpenben** 200 főnyi tömeg alatt beszakadt a Scheldé jege. 40 ember lelte halálát a vízben. — **Sarolta**, mexikói excasáznő súlyosan megbetegedett. — **Bányalégrobbanás** volt ismét egy Montpleasant (Észak-Amerika) melletti bányában. Állítólag 100 embernél több lelte halálát.

ORSZÁG-VILÁG.

Bizony ország-világra szóló botrány az, melyet Gyulafehérvárott követett el ismét az osztrák kard. E hó 19-edikén éjjel történt, hogy D a d a y Ferencz dr., a gyulafehérvári törvényszék kir. alügyésze egy másik fiatalemberrel mulatott a Hungária kávéházban egy üveg bor és két szál cigány mellett. Többek közt Daday dr. a „Mégis hunczut a német“ nótát is elhuzatta, mely nótára tudunkkal semmi tilalom nincs. Nehány jelenlevő katonatisztnak ez nem tetszett s F r a u e n f e l d tüzérhadnagy odalépett a mulatókhoz, kérdezőn, hogy ki huzatta azt a nótát. Daday dr. azt felelte, hogy ő, mire a hadnagy rögtön kardot rántott s a védtelen alügyészt fején súlyosan megsebesítette. A hőstet után következő napon hír szerint eltávoztott Gyulafehérvárról. Ideje volna már, ha a felsőbb hatóság kissé szigorubb lenne a kötelességeledektől tisztetekhez; maholnap tisztességes polgár már az utcára sem mehet ki ebben a katonai önkényvilágban, mely nagyon emlékeztet a praetoriánusok zsarnokoskodásaira.

Nem kevésbé épületes és szintén osztrák eredetű az az élet-halálharc, melyet Baross új áru-zónatarifájának üzentek a jó bécsiek. Nem az fáj nekik, hogy az új tarifa nekik esetleg kárukra lehet, hanem az, hogy nekünk hasznunkra van. Pedig hát ha Baross a magyar árut a magyar vasutakon ingyen szállítaná, vajjon Ausztriának ahhoz volna-e köze? A N. Fr. Presse avval ijesztget, hogy az osztrák kormány nemsokára a „szükséges erélylyel“ fog föllépni Baross ellen. Azt is állítják az ausztriai lapok, hogy a Németországgal folytatott kereskedelmi tárgyalások megszakítását szintén az új tarifa okozta. Az alsó-ausztriai iparegylet szintén hatalmas akciózt kezdett Baross ellen, ki épen az új árutarifával bizonyította be, hogy a magyar érdeket veszélyeztetett erélylyel tudja megvédeni.

Apropos jött a jó bécsieknek az új magyar árutarifához az a szenzációs eset, hogy a császár fölhasználta a reichsrathot. Ennek csak májusban kellett volna megtörténnie s így elképzelhető, hogy Baross mellett mily sok találkozó fejtörést okoz e derült égből jövő vilámcsapás jó szomszédainknak. Az új választások már a legközelebb fognak megtörténni.

Gyönyörű feleletet adott Oroszország az ismeretes londoni kérvényre. A moszkvai rendőrök parancsára a Moszkvába érkező zsidókat csavargók módjára le kell tartóztatni és meg kell büntetni. Az utlevél birtokában levő zsidókat is el lehet fogni. A zsidók általában kiutasítandók, akár van utlevelük, akár nincs. Ez aztán parodizálása a humanizmusnak és láb-bal tiprása az emberi jogoknak. És az orosz kormány még csodálkozik, hogy vannak nihilisták.

Chiliben a forradalom egyre terjed. Félő, hogy átsap a szomszéd államokba is. Hja, Délamerika az ilyen epidemiának nagyon termékeny terület. A legújabb hírek szerint a fölkelők Pisaguát is okkupálták, de itt jelentékeny vereséget szenvedtek. Mindamellert pártjuk egyre nő, amennyiben a kormány katonaságának egy része ismét hozzájuk csatlakozott. Coronel városát (Dél-Chiliben) bombázzák.

Bulgária elhatározta, hogy az orosz nihilistákat, ha rájuk bizonyul, hogy államveszélyes egyének, kiadja Oroszországnak. A gyanúsított bolgár alattvalók ellen pedig szigorú vizsgálatot indít s annak eredménye szerint bünteti meg őket. Ez elhatározásra Bulgáriát azon köztudomású birta, hogy Oroszország kiadási kérését több hatalom, így Ausztria-Magyarország is támogatja.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* Az **Egyetemes Regénytár** legújabb kötete. „Curly egy színész története“ a czime az Egyetemes Regénytár legújabb kötetének, mely a vállalat VI. évfolyamának 5. kötetét képezi. Irta Koleman John, angolból fordította Szigethy Szalay Erzsike. A „Curly“ rendkívül érdekesen s vonzóan megírva, egy színész élettörténetét tárgyalja, ki szépségével, művészetével megnyeri egy előkelő gazdag fiatal nő szerelmét, de éppen feláldozó szerelme miatt veszt el. A kölcsönös feláldozó, hű s kitartó szerelmet meleg szívvvel és megkapó közvetlenséggel rajzolja az író, azt az erkölcsi tanuságot állítva elénk, hogy a legmélyebb és

legigazabb szerelem mellett is beállhatnak félreértésből olyan akadályok, melyek az egymást szerető szívek lehetetlenítik az egyesülést. — A kötetben még egy másik igen kedves humorisztikus elbeszélést találunk, a czime „Miért maradtam én aglegénynek“, mely szintén Szalayné gondos fordítását dicséri. — A kötet ára csinos, piros egész vászonkötésben 50 kr.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Várady Ferencz volt kollégának. Kedves barátom! A te „Volt“ című csinos költeményedre, mely ebben a lapban nemrég megjelent, kétrendbeli visszhang is jött. Mind a kettő a te „Volt“-oddal bajlódik; biztos, hogy keresztények, mert zsidó nem adott volna a te „volt“-odra semmit. Az egyik nagyon is hosszú, hát azért nem közlöm, meg nagyon bölcselkedik is, erősebben mint te a „Volt“-odban, — csak nem csinálhatok neked konkurencziát vele! De itt van a másik, az inkább érdeleg, meg rövidebb is, hát itt küldöm neked. Még pedig azért nem a rendes rovatokban, mert ez egyenesen neked szóló üzenet. A kurtábbik visszhang így szól:

Nekem is „volt“ . . .

— V. F. barátomnak. —

Volt üdvöd is, volt boldogságod,

Volt örömed és ifjuságod;

Örülj hogy ily sokat bírhatál

Te szerencsésebb vagy nálamnál.

Nekem csak fájdalom „volt“.

Élőh: lott vagy! Vagy én vagyok?

Csalódásim fájók és nagyok;

Megástuk boldogságunk sirját

Viseljük gyötrelmeink lánczát,

Ifjan mind a ketten.

A nemes eszmék győzedelme

Rombadólt, mi lelkem vezette,

A bizalom 's a hit világa

Kialvófélben lévő fáklya.

Reményem is csak „volt“.

Mint mikor a szép természetre,

Rálehel az enyészet szele

S elpusztítja lombját a fának,

Hogy csak kopasz ágak maradnak

A tavasz emlékeül.

Ugy szívemből is a csalódások

Kiültek minden nemes lángot,

Mint könnyű pára, úgy tűnik el,

Szerelmem is emlékeül,

Mert csak gyötrő szerelmem „volt“.

A menny 's pokol közt tévelyegve

Nincs mi biztatón intene,

A halál 's a megúnt élet

Karöltve vannak egymás mellett,

Reám mindkettő közönyös.

Igy élek örök vágyban, kinban,

Míg az idő eljő lomhán, lassan,

Mikor nyughatatlan szellemem

Valamelyik bolygón megpihen.

És életem is csak „volt“.

Sz—p L.

Váljék kedves egészségedre! — A szerk.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

NYILT-TÉR.)*

Hazánk legkitünőbb ásványvizének egyike a

véghelesi

Vera-forrás

mely orvosi szak tekintélyek által ajánlatik általában, de főképen e járványos időben

Kapható gyógyszerárak, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Becsét vesztí

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindenemü gyomor bajok ellen meleg ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztillait.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerárában, valamint az Egger A. fia gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécs: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az írg. rend gyógyszerárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon: Eibach Ödön gyógyszer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. érdemű közönséget, hogy mindennemü

női öltönyök

elkészítését a legújabb divat szerint, a legjutányosabb árért elkészíték, nemkülönben oktatást nyerhetnek nálam nők ruhavarrás és szabásban is jutányos díjért.

Merk Ferencz,

női szabó, Pécs, Anna-utca 37. szám.

(Vinkovits-nál.)

Littke pezsgő.

A t. cz. közönség szives tudomására hozom, hogy LITKE L. pécsi pezsgőgyárnak raktárát átvettem, és ezen gyárban előállított pezsgőt gyári áron árusítom el.

Hasonlókép raktáron tartom következő francia pezsgőket Pomery és Greno, Moet és Chandon, Roederer és Cliquot, továbbá hazai és francia cognacot, melyek nálam mérsékelt áron kaphatók.

Tisztelettel

Eizer János,

Pécs, a királyi tábla palotájában.

INFLUENZA
betegségnél kitünő szolgálatot tesz a

„Margit“

gyógyviz.

(Magyar Selters.)

Hazai és külföldi orvosi tekintélyek, Seltersi-Gleichenbergi vizek helyett legjobb eredménnyel alkalmazzák tüdő, gége és a gyomor hurutos bántalmánál, továbbá praeservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest, Fiume és hazánkban a kolera megbetegedés ellen.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos ÉdeskutyL. m. kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállító, itónál, Budapestben.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Hirdetések:

Mindennemü vizi betegség

és annak utóbajai ellen ugyint: sárgaság, bél- és hólyag-katarus, lélegzési nehézség, májbaj stb. ellen legjobb gyógyszer a hírneves

Hydropsin

(orvosok által ajánlva)

Grobstein Sée-gyógyszertárában

Gmunden-gyógyfürdőben,
Felső Ausztriában

egy palacznak ára használati utasítással együtt
1 frt., csomagolva 1 frt 20 kr.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsen

Ház eladás.

Pécsen, a Zrinyi-utca 3-ik szám alatti ház, nagy udvarral, kerttel és nagy borpinczével azonnal eladó.

Bővebb adatok János-utca 12. sz. a. nyerhetők.

Asthmát alaposan gyógyítok.

Javulás régi betegeknek is beáll. A betegségi tünetek leírásánál megjegyzendő, hogy a lábak hidegek-e.

Levelezés német.

Paul Weidhaas, Dresden
Oberblazewitz, Villa Antonie.

Eddig fölülmulhatatlan!

3, valamint

Maager Vilmos-féle valódi tisztított DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth Janos és az Irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóvíz ellen!

Vizvezetési szűrő

**A PASTEUR rendszerű
Chamberland-féle abadalmazott**

Háztartási szűrő, fel-
töltésre be rendezve.

SZÜRŐ

a legegyszerűbb módon — bármily zavaros vagy tisztátlan vizet — kristálytisztára szűr. — A Pasteur-féle rendszer az egyedüli, mely által vizet mikroba- és bakteriamentesen szűrni, tehát minden fertőző csirát, a cholera, typhus stb. bacillusokat a vízből eltávolítani lehet.

Elismerni valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapacitása által és budapesti járványbizottság által ajánlva.

Ngs. Fodor József tanár úr, a budapesti egészségügyi-intézet igazgatója e felől a következőket írja 1885. május 4-ről kelt levelében:

„Az új Chamberland-Pasteur-féle szűrőkészüléken 6 héten át szünet nélkül folyt a vízvezeték vize, s ismételt vizsgálatom alapján megelégedéssel irhatom, hogy ez idő alatt bakteria a szűrőn egyáltalában nem jutott keresztül, noha vízvezeteki vizünkben ez idő szerint legalább 100—120.000 bakteria tartalmaztatik minden liter vízben.“

Háztartási szűrő 50 liter napi képességgel 36 frt.

„ „ 60 „ „ „ 46 frt.

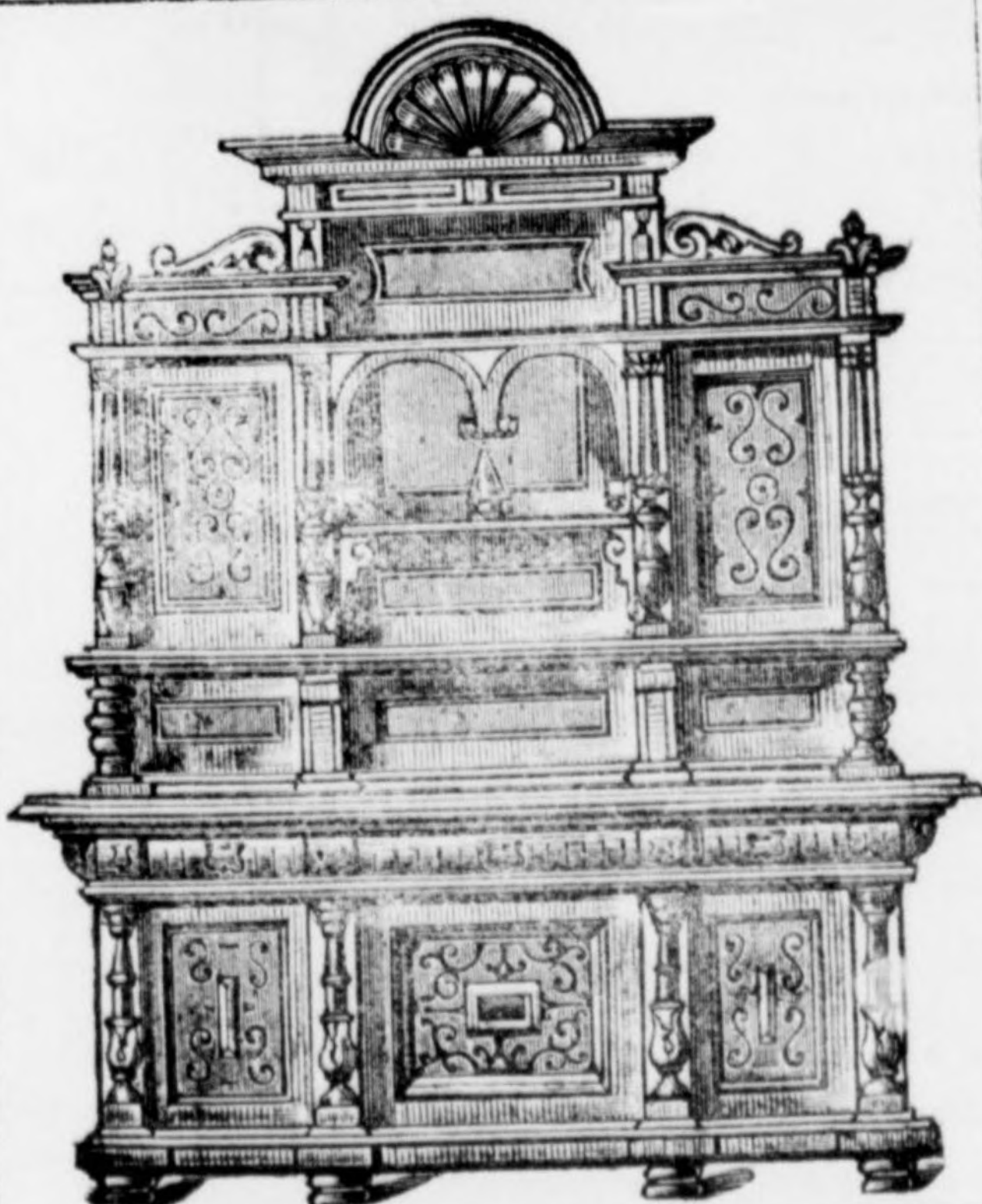
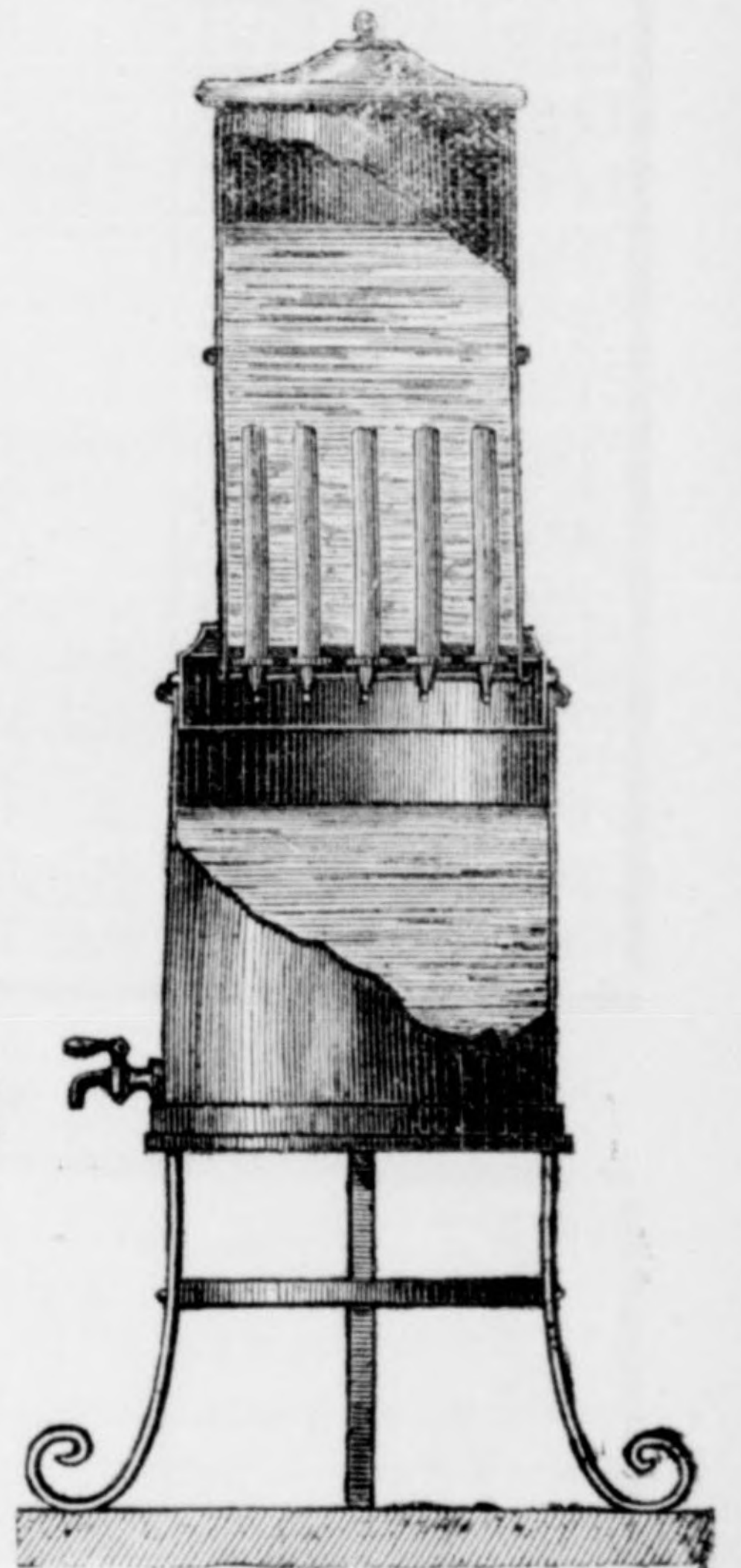
„ „ 70 „ „ „ 60 frt.

ZELLERIN MÁTYÁS

es. és kir. udv. szállító

Budapesten, VII. nagydíófa-utca 14. sz.
és Sebestyén-tér 4. sz.

Árjegyzék és magyarázatok kívánatra bérmentve küldetnek.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemü fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombovári vonal.

Uj-Dombovár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Fölülről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó			Fölülről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. oszt.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5502 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10:50	8:00	3:25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. érk.	1:40	7:20	6:05	8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. érk.	7:55	2:05	6:40
7:00	1:35	8:55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8:40	2:25	10:40	—	—	9:40	„ Fiume — — — — — érk.	7:00	—	—
9:05	7:45	12:10	ind. Arad — — — — — érk.	3:50	—	5:27	1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombovár — — — — — ind.	3:01	10:20	1:50
10:48	5:30	8:30	Kolozsvár — — — — —	—	—	6:02	2:11	5:58	2:56	ind. Uj-Dombovár — — — — — érk.	2:07	10:05	1:29
—	8:27	1:05	Debreczen — — — — —	—	—	3:06	2:32	6:18	3:22	Sásd — — — — —	1:40	9:47	1:10
2:08	8:47	1:09	Nagy-Várad — — — — —	—	—	2:24	2:40	—	3:33	Bakócsa-Felső-Mindszent	1:29	—	1:02
10:48	7:46	—	Kassa — — — — —	—	8:04	6:05	3:00	6:42	4:01	Abaliget — — — — —	1:03	9:26	12:45
8:25	2:05	9:10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) érk.	7:55	2:05	6:40	3:14	6:55	4:23	Bükkösd — — — — —	12:39	9:10	12:28
8:40	—	9:23	„ Budapest-Ferencváros „	7:43	—	6:29	3:28	7:08	4:42	érk.) Szt.-Lőrincz — — — — — (ind.	12:17	8:54	12:11
8:49	2:25	9:32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7:33	1:45	6:20	3:33	7:09	4:45	ind.) „ Pellérd (megálló hely) „	12:14	8:53	12:06
8:55	2:26	9:35	ind. Budapest-Kelenföld — — — — — érk.	7:29	1:44	6:19	3:53	—	5:08	„ Pellérd (megálló hely) „	11:50	—	11:46
9:04	—	9:44	Budafok megálló — — — — —	7:21	—	6:11	4:03	7:35	5:18	érk. Pécs (vend.) — — — — — ind.	11:40	8:27	11:36
9:10	—	9:49	Budafok állomás — — — — —	7:16	—	6:06	4:20	7:45	5:28	ind. Pécs — — — — — — — — — — — érk.	11:10	8:12	10:55
9:30	—	10:08	Érd — — — — —	6:58	—	5:49	4:30	7:57	5:38	érk. Úszög — — — — — — — — — — — ind.	11:00	8:02	10:45
9:55	—	10:32	Ercsi — — — — —	6:34	—	5:26	9:04	9:04	6:44	érk. Villány (vend.) — — — — — ind.	9:48	6:50	6:50
10:21	—	10:57	Adony-Szabolcs — — — — —	6:10	—	5:03							
10:35	—	11:10	Szolgaegyháza — — — — —	5:55	—	4:49							
10:51	3:49	11:25	Sárosd — — — — —	5:44	12:26	4:39							
11:16	4:09	11:49	érk. Sárospatak (vend.) — — — — — ind.	5:14	12:00	4:10							
3:54	—	—	érk. Szegvár — — — — — — — — — — — ind.	—	3:54	12:04							
11:24	4:10	11:54	ind. Sárospatak — — — — — — — — — — — érk.	5:10	11:59	4:00							
12:08	4:35	12:23	Simontornya — — — — — — — — — — —	4:42	11:35	3:31							
12:29	—	12:43	Pincehely — — — — — — — — — — —	4:18	—	3:07							
12:45	—	12:58	Hidegkút-Gyöngy — — — — — — — — — — —	4:03	—	2:52							
1:02	5:13	1:14	Szakály-Högyész — — — — — — — — — — —	3:47	10:55	2:36							
1:19	5:26	1:31	Kurd-Csibrák — — — — — — — — — — —	3:30	10:42	2:19							
1:33	—	1:44	Döbrököz — — — — — — — — — — —	3:17	—	2:06							
1:49	5:48	1:59	érk. Uj-Dombovár (vend.) — — — — — ind.	3:01	10:20	1:50							
4:03	7:35	5:18	„ Pécs — — — — — — — — — — — „	11:40	8:27	11:36							
9:04	9:04	6:44	„ Villány — — — — — — — — — — — „	9:48	6:50	6:50							
10:40	10:40	8:30	érk. Eszék — — — — — — — — — — — „	7:50	5:20	5:20							
11:36	—	11:40	ind. Pécs — — — — — — — — — — — érk.	5:18	—	4:03							
2:16	5:53	2:22	„ Uj-Dombovár — — — — — — — — — — — „	2:41	10:15	1:24							
2:21	5:58	2:27	érk. Dombóvár (vend.) — — — — — ind.	2:36	10:10	1:19							
6:00	—	8:15	„ Báltaszék — — — — — — — — — — — „	6:50	—	8:47							

J e g y z e t :

Az aláhuzott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközt jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok				Tehervonat személyszállítással	Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok		
		1	3	11*)	13/5*)				2	4	6
		I., II. és III. kocsiosztály							I., II. és III. kocsiosztály		
	Csatlakozások.						Csatlakozások.				
	Broód — — — — — ind.	—	11:53	—	11:54		Bécs — — — — — ind.	6:00	7:40	—	
	Eszék — — — — — „	1:47	5:20	—	7:50		Triest — — — — — „	—	8:00	—	
	Villány — — — — — érk.	3:47	6:40	—	9:19		Kanizsa — — — — — „	2:25	5:28	—	
							Budapest — — — — — „	8:25	—	9:10	
—	Mohács — — — — — ind.	3:15	5:32	9:00	8:06	—	Barcs — — — — — érk.	4:46	7:54	—	
13:8	Német-Bóly — — — — — „	3:44	6:10	9:33	8:44	—	ind.	5:00	8:30	—	
23:3	Villány — — — — — ind.	4:05	6:35	9:54	9:09	12:8	Darány — — — — — „	5:31	9:02	—	
34:5	Trinitás — — — — — „	4:22	6:50	10:10	9:48	29:7	Szigetvár — — — — — „	6:08	9:47	—	
29:5	Áta — — — — — „	4:43	7:11	10:33	10:09	44:3	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:50	10:22	4:45	
54:8	Úszög — — — — — „	4:54	7:22	10:46	10:20	57:5	Pellérd megálló — — — — — „	7:14	10:48	5:08	
59:8	Pécs — — — — — érk.	5:34	8:02	11:31	11:00	63:1	„ „ — — — — — „	7:25	11:02	5:18	
65:4	Pellérd megálló — — — — — ind.	5:44	8:12	11:41	11:10	68:1	Pécs — — — — — érk.	7:45	11:17	5:28	
78:6	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6:14	8:37	—	11:40	83:4	„ „ — — — — — ind.	8:02	11:35	5:43	
93:2	Szigetvár — — — — — „	6:26	8:49	—	11:50	88:4	„ „ — — — — — „	8:33	12:08	6:13	
110:1	Darány — — — — — „	7:10	9:17	—	12:17	98:6	„ „ — — — — — „	8:44	12:21	6:24	
122:9	Barcs — — — — — érk.	7:40	10:00	—	—	109:1	„ „ — — — — — érk.	9:04	12:44	6:44	
		8:16	10:40	—	—	122:9	Mohács — — — — — ind.	9:25	1:00	7:00	
		8:40	11:04	—	—			9:55	1:26	7:30	
		8:55	11:20	—	—			10:19	1:54	7:58	

*) A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13/5. sz. vonat fog indítani. Villány-Úszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 perzig várakozik Mohácson.

Hajócsatlakozás Mohácson.

- A 2. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő póstahajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóhoz s az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő póstahajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő póstahajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő póstahajóhoz.
- A 13/5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.